

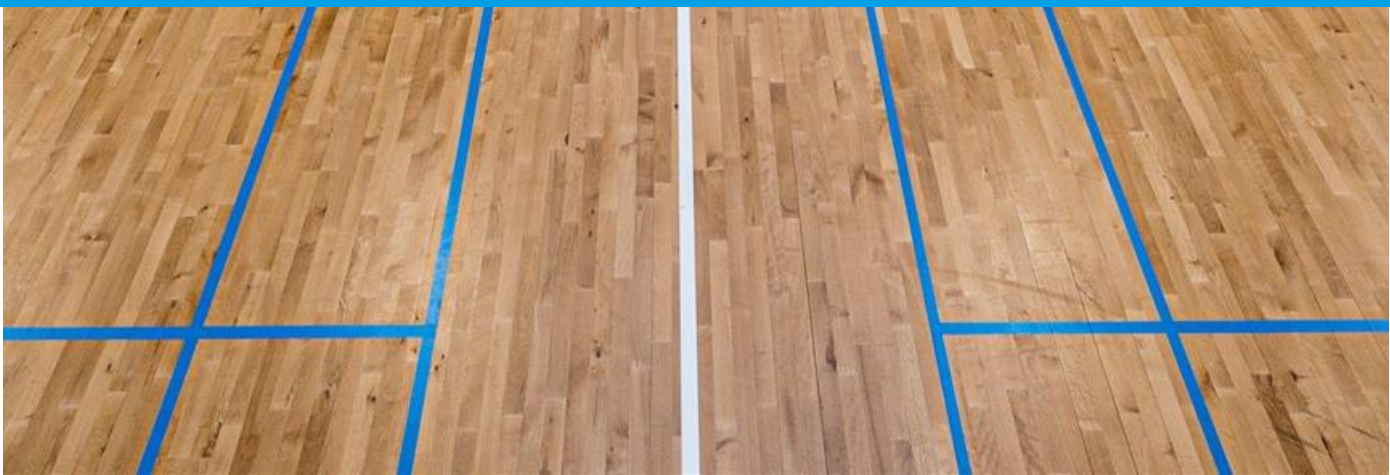
Gemeente
Amsterdam

Criminele inmenging in de Amsterdamse amateursport

Bijlagedocument

Onderzoek, Informatie en Statistiek

In opdracht van: Programma De Weerbare Stad

Projectnummer: 21122

Auteurs: Sara de Wilde, Sara Rubingh, Anne Huijzer, Nathalie Hesseling

E-mailadressen: s.wilde@amsterdam.nl, s.rubingh@amsterdam.nl, a.huijzer@amsterdam.nl,
nathalie.bosman@amsterdam.nl

Bezoekadres: Weesperstraat 113-117

Telefoon: 020 251 0333

Postbus 658, 1000 AR Amsterdam

data.amsterdam.nl

Amsterdam, maart 2022

Foto voorzijde: Apollohal, fotograaf Alphons Nieuwenhuis (2020)*

**Deze foto dient als illustratie bij dit rapport en heeft geen relatie tot de inhoud van het rapport*

Inhoud

Bijlage 1 Literatuurscan	4
Wat is criminele inmenging?	4
Uitingsvormen	5
Signalen en risicofactoren	7
Handelingsperspectief	10
Rol gemeentelijke afdelingen Sport en OOV	11
Rol verenigingsondersteuners en buurtsportcoaches	12
Rol lokale ketenpartners uit de veiligheidshoek, wijkagenten en vertrouwenspersonen	12
Rol van sportclubs en sportbonden	13
Bijlage 3 enquêtes	15
Enquête sportclubs	15
Enquête sportbonden	23
Bijlage 3 topiclijsten interviews	30
Interviews met sportclubs	30
Interviews met sportbonden	32
Interviews met professionals	34
Signalenlijst die voorgelegd is in de interviews	36
Bijlage 4 Open antwoorden enquêtes	38
Sportclubs	38
Sportbonden	49
Bijlage 5 Tabellen	51

Bijlage 1 Literatuurscan

Op basis van een aantal recente nationale onderzoeken is getracht een overzicht te creëren van wat het thema 'criminele inmenging in de sport' behelst. Dat is gedaan aan de hand van drie recente publicaties:

- Bruinsma, M., Stevens, V., Cremers, R. & Spapens, T. (2020). *Criminele inmenging bij amateursportverenigingen*. Utrecht/Tilburg: Bureau Bruinsma, Mulier Instituut, Tilburg University
- Duijvestijn, P. & Piepers, N. (2020). *Ondermijningsrisico's in de Gelderse sport in beeld*. Amsterdam: DSP-groep.
- Bruinsma, M. Y., Ceulen, R., & Spapens, A. (2019). *Ook criminelen houden van voetbal: Criminele sponsors van het amateurvoetbal in Brabant en Zeeland*. Bureau Bruinsma & Tilburg University.

De resultaten van deze onderzoeken baseren zich op kwantitatieve en kwalitatieve data. Het literatuuronderzoek heeft bruikbare inzichten kunnen bieden voor dit onderzoek. In deze paragraaf komt aan bod wat volgens deze onderzoeken wordt verstaan onder criminele inmenging, wat de uitingsvormen zijn, wat signalen en risicofactoren zijn en wat als handelingsperspectief kan worden geboden.

Wat is criminele inmenging?

Criminele inmenging in de amateursport wordt in de verschillende onderzoeken gelieerd aan het begrip ondermijning. Daar wordt het volgende onder verstaan: "criminele activiteiten waarbij legale structuren worden misbruikt en waardoor de fundamenteën van de samenleving worden aangetast."¹ Ondermijning gaat daarbij vaak om hoe de onderwereld invloed probeert te verkrijgen op de bovenwereld. Criminele inmenging betreft strategieën en werkwijzen van criminelen om bij reguliere bedrijven activiteiten te verwezenlijken. In datzelfde onderzoek worden drie mogelijke vormen van criminele inmenging aangehaald:

1. Misbruik: het gebruiken van bedrijfsprocessen door criminelen om een criminele activiteit te verwezenlijken. Dit kan door het bewust openstellen van een bedrijf of vereniging voor dat misbruik, maar kan ook ongezien gebeuren. Denk bijvoorbeeld aan het gebruik van een opslagruimte bij een vereniging om drugs in op te slaan.
2. Infiltratie: het verschaffen van een positie aan criminelen binnen een bedrijf of vereniging. Vanuit die positie kan de crimineel criminele activiteiten verwezenlijken.
3. Criminele afname: succesvolle pogingen van criminelen om producten en/of dienstverlening van reguliere bedrijven af te nemen. Het gaat hierbij om handel drijven tussen bedrijven en criminelen, al dan niet met die intentie. Denk bijvoorbeeld aan het verkopen van auto's aan criminelen.

¹ Duijvestijn, P. & Piepers, N. (2020).

Hoewel ondermijning te maken heeft met georganiseerde misdaad, geven Bruinsma et al. (2020) aan dat criminele inmenging in de amateursport niet alleen gaat om georganiseerde misdaad, maar dat het breder is dan dat. Volgens hen kan de volgende definitie het beste worden gehanteerd: *"situaties waarbij personen die een link (lijken te) hebben met de georganiseerde misdaad en/of wittenboordencriminaliteit, zich een rol of taak hebben kunnen verwerven in een sportvereniging - als bestuurder, vrijwilliger zonder bestuurstaak, betaalde kracht, donateur en/of sponsor - en op die manier invloed kunnen uitoefenen op de normen, waarden, sfeer, beleid en ook de veiligheid van de club, en/of in een positie kunnen komen om crimineel verworven geld in te brengen (geld wit te wassen via de club) of de vereniging te misbruiken bij uitvoering van criminele activiteiten."* Bij deze definitie gaat het dus niet om een diefstal uit de kleedkamer of een bedreiging van de scheidsrechter, maar bijvoorbeeld wel om het zwart betalen van de spelers door een clublid met een criminele achtergrond of het gebruiken van de opstallen voor criminele activiteiten. Niet alleen is criminele inmenging een breed begrip, ook betreft het vaak een proces en niet een afzonderlijk strafbaar feit. Het proces van criminele inmenging kan leiden tot gebeurtenissen met mogelijk strafbare feiten.²

Uitingsvormen

Uit de definitie van criminele inmenging in de amateursport is duidelijk dat het niet zo zwart wit te stellen is wat het precies inhoudt. Criminele inmenging is vaak een proces en niet een afzonderlijk strafbaar feit, maar het kan wel leiden tot strafbare feiten. Dat maakt dat de uitingsvormen van criminele inmenging erg breed te formuleren zijn. Uit één van de onderzoeken³ blijkt dat twee onderdelen binnen criminele inmenging goed te onderscheiden zijn en dat alle (in dit onderzoek waargenomen) verschillende uitingsvormen passen bij één of beide van deze onderdelen. Het gaat dan om:

1. De mate waarin betrokkenen criminele antecedenten hebben.
2. De mate waarin de handelingen en activiteiten als crimineel dan wel als illegaal zijn aan te merken.

Als een assenstelsel met deze twee variabelen wordt gemaakt, waarin de uitingsvormen worden opgenomen, ziet dit er als volgt uit:

	Criminele/illegale handelingen	Niet-criminele/illegale handelingen
Mensen met criminele/dubieuze achtergrond	• Witwassen (betalen van spelers, uitjes, feesten, tenues met zwart geld); sociaal witwassen⁴ • Rekruteren van mensen voor criminele activiteiten, zoals drugskoeriers • De sportclub of sportschool als ontmoetingsclub voor criminele personen • Drugs/doping dealen op de club • Drugsopslag in de	• Actieve inzet voor de club als bestuurslid, trainer of vrijwilliger (creëren van maatschappelijke goodwill, aanzien) • (Op papier) wit sponsoren

² Bruinsma, M., Stevens, V., Cremers, R. & Spapens, T. (2020).

³ Duijvestijn, P. & Piepers, N. (2020).

⁴ "Personen die crimineel actief zijn die zich tegelijkertijd en doelbewust manifesteren als respectabel lid van de samenleving, als goeddoener om het imago hoog te houden en daarmee de schijn voor te krijgen." (Bruinsma, Ceulen, & Spapens, 2019).

	verenigingsaccommodatie • Matchfixing omwille van financieel gewin	
Mensen zonder criminele/dubieuze achtergrond	• Enveloppencultuur: spelers 'onder de tafel' betalen door succesvolle lokale ondernemer • Zwart betalen van uitjes, tenues, reclameborden enz. • Een wedstrijd '(ver)kopen' om kampioenschap veilig te stellen of degradatie te ontlopen • Doping om prestaties te bevorderen (gebruik is juridisch niet strafbaar, verhandelen wel)	Geen sprake van criminele inmenging

Belangrijk volgens Duijvestijn en Piepers (2020) is dat de grenzen tussen kwadranten niet zo strak zijn te trekken en ook dat binnen kwadranten grote verschillen zijn in de zwaarte van de illegale en criminele handelingen. Ook de meningen van de respondenten in hun onderzoek verschillen over waar de grens getrokken moet worden. Sommige professionals waren van mening dat het om substantiële bedragen moet gaan. Anderen benadrukten dat het min of meer oogluikend toestaan van kleine illegale handelingen door mensen zonder dubieuze achtergrond een voedingsbodem creëert voor 'het grotere werk'. Dit laatste komt ook naar voren in één van de andere onderzoeken⁵: "criminele inmenging begint sluipenderwijs. Het begint met het betalen van shirtjes voor het team en gaat vervolgens bijvoorbeeld naar het halen van spelers van een andere club. Daarna wordt door de betrokkene eisen gesteld zoals een plaats in het bestuur en eisen dat onderhoud aan de club door 'vriendjes' wordt gedaan."

Crimineel weldoenerschap: sponsoring

De meest gesignaleerde vorm van criminele inmenging is sponsoring door zogenoemde 'criminele weldoeners': criminelen die investeren in sociale projecten waarmee zij niet alleen geld witwassen, maar ook hun imago proberen te verbeteren. Het sponsoren varieert vaak van officiële sponsoring zoals het plaatsen van een reclamebord tot aan het financieren van een jeugdopleiding.⁶ Er zouden drie typen criminele sponsors onderscheiden kunnen worden:

1. Witteboordencriminelen: ondernemers die bijvoorbeeld verdacht worden van belastingontduiking, milieufraude of corruptie.
2. Personen waarvan bekend is of vermoed wordt dat zij betrokken zijn bij zware/georganiseerde misdaad.
3. Leden van motorbendes die zich bij voetbalclubs manifesteren. Dit is meer incidenteel en gaat doorgaans om personen die al langer bij de club actief waren, als sponsor of als trainer. Het belangrijkste motief voor deze sponsors is om 'leuk gevonden te worden'. Het gaat dus vaak om het verbeteren van hun imago en het creëren van goodwill. Sommige witteboordencriminelen gebruiken hun sponsorschap om nuttige contacten te leggen in de zakenwereld.

⁵ Bruinsma, M. Y., Ceulen, R., & Spapens, A. (2019).

⁶ Bruinsma, M., Stevens, V., Cremers, R. & Spapens, T. (2020).

Signalen en risicofactoren

Bij uitingsvormen gaat het om daadwerkelijke verschijningen van criminele inmenging: hoe uit dit zich binnen een sportclub? Veelal gaat het bij criminele inmenging om vermoedens en 'onderbuikgevoelens'. Dit zijn signalen die mensen kunnen hebben dat ergens criminele inmenging plaatsvindt. Signalen hoeven nog niet per definitie te betekenen dat er ook daadwerkelijk sprake is van criminele inmenging of illegale activiteiten.

1.1.1.1 Signalen

Uit de drie verschillende onderzoeken komen veel signalen die kunnen duiden op criminele inmenging binnen sportclubs. De verschillende signalen zijn grofweg in vier verschillende categorieën in te delen:

1. Signalen rondom verdachte personen met vermoedelijke criminele connecties
2. Signalen rondom sponsors of donateurs
3. Signalen rondom spelers/teams
4. Signalen rondom situaties op de sportclub

Elk van deze categorieën zal hieronder worden toegelicht met de bijbehorende signalen. Vaak werd in de onderzoeken aangegeven dat de meeste signalen voor clubbesturen vaag zijn en meestal niet gemeld worden. Signalen van criminele inmenging kunnen in combinatie met elkaar voorkomen, komen in verschillende takken van sport voor en beperken zich niet tot bijvoorbeeld een bepaalde provincie of stedelijke gebieden. Wel worden bij voetbal- en handbalverenigingen relatief vaker dan bij andere takken van sport signalen van criminele inmenging gezien.⁷

1) Signalen rondom verdachte personen met vermoedelijke criminele connecties

- Een lid dat in aanraking is gekomen met politie of justitie vanwege betrokkenheid bij georganiseerde misdaad.
- Een vrijwilliger met (vermoedelijk) contacten in het criminele circuit en/of die verdachte was in een drugszaak of andere grote strafzaak.
- Sportevenementen waar dubieuze figuren op af komen.
- Verdachte personen met vermoedelijke criminele connecties, die geen lid zijn, maar wel rondhangen op de club.

2) Signalen rondom sponsors of donateurs

- Een sponsor of donateur die alleen cash wil betalen.
- Een sponsor of donateur die anoniem wil blijven.
- Aanwijzingen dat een sponsor of donateur geld verdient met criminele activiteiten.
- Een sponsor of donateur die invloed eist op het beleid van de sportclub.
- Een (telefonisch) aanbod van onbekenden om de sportclub financieel te steunen.
- Een sponsor of donateur met een eigen onderneming die een conflict had met de gemeente of de Belastingdienst.
- Een sponsor die in korte tijd meerdere functies op zich neemt binnen de club. Wanneer iemand met weinig geschiedenis bij de club snel betrokken raakt, kunnen daar slechte intenties bij betrokken zijn.
- Clubs die opeens financiële problemen hebben als een sponsor wegvalt.

⁷ Bruinsma, M., Stevens, V., Cremers, R. & Spapens, T. (2020).

3) Signalen rondom spelers/teams

- Signalen van contante betalingen aan spelers, of spelers die zwart worden betaald.
- Een (team van een) club is een (snelle) stijger (ondergaat meerdere promoties in korte tijd).
- Een sportclub heeft veel goede spelers (bijvoorbeeld ex-profs), terwijl de club daar ogenschijnlijk geen budget voor heeft.
- Er zijn spelers die ver van de sportclub wonen voor het niveau waarop zij spelen, wat mogelijk wijst op hoge financiële vergoedingen.
- Jonge sporters met dure bezittingen.
- Luxe of dure uitjes, feesten en trainingskampen voor teams.

4) Signalen rondom situaties op de sportclub

- Bedreigingen die worden geuit richting het bestuur, vrijwilligers of leden.
- Personen met (vermoedelijk) criminele connecties die de sportclub of gebouwen van de club misbruiken als bijvoorbeeld ontmoetingsplek of om criminele activiteiten op te verrichten (zoals drugsproductie of –opslag).
- Verzoeken van buitenstaanders om het verloop van een wedstrijd te beïnvloeden / (pogingen tot) matchfixing.
- Er is opeens veel geld bij een sportclub en dat kan zich uiten in het kopen van nieuwe touring bussen, dure trainingskampen of de aanleg van (kunst)grasvelden.
- Er zijn regelmatig (gewelds-/integriteits)incidenten op en rondom de sportclub.
- Er hangen regelmatig figuren rond bij een sportclub (onder andere na sluitingstijd) die daar niks te zoeken hebben.
- Een sportclub betaalt een betalingsachterstand, bijvoorbeeld van de huur, in één keer terug, zonder dat er nieuwe legale financiële impulsen zijn geweest.
- Dure auto's die op ongebruikelijke tijden bij de sportclub geparkeerd staan.
- Mensen die drugs aanbieden/verhandelen in en om de kantine.
- Sportclubs met een eigen clubhuis, maar met een zeer beperkt ledenbestand.

1.1.1.2 Risicofactoren

Er zijn verschillende factoren die een sportclub kwetsbaar kunnen maken voor criminele inmenging. Belangrijk daarbij is dat het gaat om factoren die *kunnen* leiden tot criminele inmenging. De volgende categorieën risicofactoren zijn te onderscheiden:

1. Financiële instabiliteit
2. Bestuurlijke instabiliteit
3. Een (verenigings)cultuur met eenzijdige nadruk op winnen en presteren
4. Ongunstige sociaal-demografische context, normen en waarden in de directe omgeving
5. Overige risicofactoren

1) Financiële instabiliteit

Wanneer sportclubs hun zaken financieel op orde hebben, is de kans op criminele inmenging klein. Logischerwijs zijn sportclubs en sporters die in financieel zwaar weer zitten, veel kwetsbaarder. Zij zullen bijvoorbeeld eerder in zee gaan met een sponsor die alleen cash wil

betalen.⁸ Soms is het moeilijk om alle kosten binnen een club te dekken. Extra inkomsten worden dan altijd gewaardeerd; het is daardoor moeilijker om 'nee' te zeggen. Ook als een nieuwe bestuurder, die misschien wel dubieuze achtergronden heeft, zich aandient en geld meebrengt, zal die persoon minder snel worden afgewezen. Daarbij komt dat er binnen sportclubs weinig tot geen middelen beschikbaar zijn om alle financiële stromen van sponsors na te trekken.⁹ Verwacht wordt dat de coronacrisis de nodige invloed heeft op deze risicofactor. Door de coronamaatregelen lopen veel sportclubs kantine- en sponsorinkomsten mis. Daardoor neemt de financiële druk op clubs toe, wat hen kwetsbaarder maakt voor criminele inmenging.¹⁰

2) Bestuurlijke instabiliteit

Sportclubs draaien op vrijwilligers, die een belangrijke kracht vormen binnen de club. Dat maakt ook kwetsbaar, omdat de vaardigheden van vrijwilligers sterk verschillen en het ook niet altijd duidelijk is wat van hen mag worden verwacht. In sportbeleid is het gebruikelijk om onderscheid te maken tussen enerzijds sterke vitale en anderzijds zwakke(re) clubs. Vitale sportclubs kenmerken zich door een planmatige werkwijze gericht op lange termijn, heldere procedures en bestuurlijke continuïteit en controle. Daartegenover staan clubs die vooral gericht zijn op de uitvoeringspraktijk van vandaag en morgen, er een houtje-touwtje aanpak op na houden, veel bestuurlijke wisselingen kennen en waar bestuurders grotendeels op eigen houtje (kunnen) opereren. Bij deze laatste groep sportclubs ligt criminele inmenging op de loer en kan het ook langer onder de radar blijven.¹¹

Bestuurders, trainers, coaches en vrijwilligers zijn met elkaar sterk bepalend voor de sfeer en waarden en normen die gelden binnen een sportclub. Het helpt erg om criminelen buiten de deur te houden als een clubbestuur expliciet uitdraagt dat geen enkele vorm van zwart geld betalingen en ondermijning binnen de club worden geaccepteerd.¹²

3) Een (verenigings)cultuur met eenzijdige nadruk op winnen en presteren

In de sport wordt vaak veel nadruk gelegd op winnen en presteren; dat brengt risico's met zich mee. Als winnen ten koste van alles het motto is, is de kans groter dat een oogje wordt toegeknepen wanneer het helpt om dat doel dichterbij te brengen. Ook blinde ambities rondom 'het eerste elftal' van een sportclub maakt kwetsbaar voor criminele inmenging.¹³ Sommige clubs willen graag promoveren, wat veel geld kost en soms is het moeilijk om goede spelers te trekken. Zwart geld en een hoofdsponsor die veel geld te bieden heeft, kunnen hierbij helpen.

4) Ongunstige sociaal-demografische context; normen en waarden in omgeving

De ligging van een sportclub kan van sterke invloed zijn op de kwetsbaarheid voor en kans op criminele inmenging. Een club is doorgaans een afspiegeling van de buurt waarin deze zich bevindt. Wanneer in de directe omgeving van een club veel criminaliteit of overlast voorkomt, zoals drugscriminaliteit, is er een kans dat dit doorzet in de club (bijvoorbeeld in handel op de club of geld dat uit de handel wordt verdiend en vervolgens in de club wordt gestopt).¹⁴ Ook kan het zijn dat contante betalingen vermoedelijk eerder worden geaccepteerd bij sportclubs met

⁸ Duijvestijn, P. & Piepers, N. (2020).

⁹ Bruinsma, M. Y., Ceulen, R., & Spapens, A. (2019).

¹⁰ Duijvestijn, P. & Piepers, N. (2020).

¹¹ Duijvestijn, P. & Piepers, N. (2020).

¹² Duijvestijn, P. & Piepers, N. (2020).

¹³ Bruinsma, M. Y., Ceulen, R., & Spapens, A. (2019).

¹⁴ Bruinsma, M. Y., Ceulen, R., & Spapens, A. (2019).

relatief veel leden die werken in sectoren waarin veel zwart geld rondgaat, zoals de bouw of visserij.¹⁵

In kleinere gemeenschappen is er een ons-kent-ons effect. Aan de ene kant is het voor te stellen dat signalen minder snel worden opgepikt: omdat men elkaar door en door vertrouwt is er nauwelijks oog voor eventuele illegale praktijken. Aan de andere kant kan het gebeuren dat mensen de signalen niet willen zien en/of er geen melding van willen maken en zij gedoe willen voorkomen.¹⁶

Ten slotte kunnen ook jonge spelers met een lagere sociaal-economische status die in de omgeving wonen een kwetsbaarheid vormen voor criminele inmenging.¹⁷ Soms zijn deze spelers eerder geneigd zwart geld van foute clubleden aan te nemen door hun sociaaleconomische status.

6. Overige risicofactoren

Volgens Bruinsma et al. (2020) zijn nog enkele andere risicofactoren te onderscheiden, namelijk sportclubs die:

- Die een eigen kantine of sportaccommodatie hebben.
- Die over een businessclub voor sponsors beschikken.
- Die regelmatig aandacht krijgen in de lokale media.
- Met bestuurswisselingen in de laatste twee jaar.
- Die activiteiten organiseren voor personen die geen lid zijn.
- Die opstallen verhuren aan niet-leden.

Uit het onderzoek van Bruinsma et al. (2020) bleek dat sportclubs die bijvoorbeeld beschikken over een eigen kantine of sportaccommodatie vaker een signaal van criminele inmenging ervaren dan sportverenigingen die geen eigen opstallen hebben. Ook voor de andere risicofactoren die hierboven genoemd zijn, geldt dit verschil.

Handelingsperspectief

In deze paragraaf zal de nadruk liggen op wat uit de literatuur als advies wordt aangedragen voor het bieden van handelingsperspectief. Het onderwerp criminele inmenging binnen sportclubs krijgt vaak weinig aandacht bij clubs. Binnen besturen of op algemene ledenvergaderingen wordt amper over het onderwerp gesproken, zelfs niet bij clubs die aangaven concrete signalen van criminele inmenging te zien.¹⁸ *Het vergroten van kennis, bewustwording en awareness* kan daarom een eerste stap zijn. Dat is nodig om meer inzicht te krijgen in de aard en omvang van de problematiek, en daarmee de inzet die nodig is.¹⁹

Het is volgens Duijvestijn en Piepers (2020) aan partijen in de sport- en veiligheidssector om gezamenlijk aan het thema criminele inmenging in de sport te werken, ieder met een eigen rol en focus. Uiteindelijk dient volgens hen (Duijvestijn & Piepers, 2020) de aanpak vooral lokaal vorm te krijgen. Dit vraagt om een samenspel van:

¹⁵ Duijvestijn, P. & Piepers, N. (2020).

¹⁶ Duijvestijn, P. & Piepers, N. (2020).

¹⁷ Bruinsma, M. Y., Ceulen, R., & Spapens, A. (2019).

¹⁸ Bruinsma, M., Stevens, V., Cremers, R. & Spapens, T. (2020).

¹⁹ Duijvestijn, P. & Piepers, N. (2020).

- De gemeentelijke afdelingen Sport en OOV (Openbare Orde en Veiligheid)
- Verenigingsondersteuners en buurtsportcoaches
- Lokale ketenpartners uit de veiligheidshoek (politie, OM, RIEC, FIOD)
- Wijkagenten en/of vertrouwenscontactpersonen
- De sportclubs en sportbonden

Rol gemeentelijke afdelingen Sport en OOV

De meeste sportclubs treffen geen maatregelen tegen het voorkomen van criminele inmenging. Van de clubs die wel maatregelen treffen, wordt het voeren van gesprekken met potentiële sponsors en donateurs met meerdere bestuursleden en het transparant vastleggen van de herkomst van de financiële middelen het vaakst toegepast. Clubs die concrete signalen van criminele inmenging zien, treffen het vaakst maatregelen.²⁰ Sportclubs kijken voor preventiemaatregelen vooral naar gemeente en sportbonden. Er zijn nog weinig gemeenten en sportbonden die op dit gebied ondersteuning bieden.

De gemeente zou volgens Duijvestijn en Piepers (2020) partijen bij elkaar moeten brengen, de aanpak moeten coördineren, de spelregels vaststellen en regie voeren. Door met verschillende partijen over dit onderwerp te praten, gaat een preventieve werking uit. Het zorgt ervoor dat verschillende betrokkenen meer oog krijgen voor criminele handelingen en er scherper op zullen letten.

Daarnaast zou de gemeente moeten inzetten op de aanpak van de risicofactoren (Duijvestijn & Piepers, 2020). Het gaat dan om ondersteuning van sportclubs op financieel en bestuurlijk gebied, het propageren van een positieve, ontwikkelingsgerichte sportcultuur en de bredere aanpak van criminaliteit en problematiek in de wijk waarin de sportclub is gesitueerd. Want hoe vitaler en toekomstbestendiger sportclubs zijn, hoe minder kwetsbaar dat hen maakt voor criminele en illegale activiteiten en verleidingen. Dit vraagt om een investering richting met name kwetsbare, niet-vitale clubs, vaak gesitueerd in sociaaleconomisch zwakkere wijken waar relatief veel criminaliteit voorkomt.²¹

'Spelregels' versterken van de financiële en bestuurlijke stabiliteit van sportclubs

In het onderzoek van Duijvestijn en Piepers (2020) is een aantal concrete 'spelregels' genoemd om de financiële en bestuurlijke stabiliteit van clubs te versterken, zodat er een duidelijke norm is en iedereen weet waar hij aan toe is en waarop te sturen en te letten:

- Niet toestaan van contante betalingen door sponsors en donateurs
- Verplicht melden van sponsorbedragen bij gemeente boven een van tevoren vastgestelde grens
- Verplichten van vier-ogen-principe, waarbij minimaal twee personen toezicht en controle houden op de financiën
- VOG-verplichting voor bestuurders en trainers
- Meldingsplicht indien er twijfel bestaat over de integriteit van (nieuwe) bestuurders

²⁰ Bruinsma, M., Stevens, V., Cremers, R. & Spapens, T. (2020).

²¹ Duijvestijn, P. & Piepers, N. (2020).

- Bij grote bedragen of vermoeden van financieel-economische fraude uitvoering van boekenonderzoek en/of Bibob-toets.²²

Er zijn ook kwaadwillende sportclubs, die zich niet willen inzetten om een einde te maken aan criminele inmenging binnen hun club, bijvoorbeeld omdat bestuursleden zelf een criminele achtergrond hebben. Bij deze clubs zullen overheidsinstanties zelf in actie moeten komen. Problemen hierbij zijn detectie, het organiseren van een aanpak en capaciteit en middelen. Het vergroten van de aandacht voor het probleem en het bij elkaar brengen van signalen door verschillende partijen zijn mogelijkheden voor verbetering.²³

Rol verenigingsondersteuners en buurtsportcoaches

Verenigingsondersteuners en buurtsportcoaches (onderdeel van de gemeente en sportbonden)²⁴ kunnen het bewustzijn vergroten door proactief in gesprek te gaan met sportclubs. Er is meer voorlichting over dit onderwerp nodig. Belangrijk daarbij is dat de voorlichting zoveel mogelijk aansluit op de belevingswereld van de clubbesturen. Amateursportclubs draaien vooral op vrijwilligers en hun primaire taak is de club overeind te houden. Er is daarom vaak geen tijd voor andere zaken. Het risicobesef van criminele inmenging dient vergroot te worden, maar er moet ook rekening gehouden worden met wat amateurclubs wel en niet zelf kunnen doen.²⁵ Daarnaast kan de cultuur op een sportclub erg bepalend zijn. Voor de verenigingsondersteuners en buurtsportcoaches is het daarom ook van belang om meer besef te creëren. Sportclubs moeten begrijpen dat een positieve, ontwikkelingsgerichte cultuur op lange termijn meer oplevert dan eenzijdige nadruk op winnen en presteren. Verenigingsondersteuners en buurtsportcoaches spelen tevens, samen met de gemeente, een belangrijke rol in het ondersteunen van sportclubs in hun ontwikkeling naar vitale, toekomstbestendige, financieel gezonde en bestuurlijk goed georganiseerde clubs.²⁶

Rol lokale ketenpartners uit de veiligheidshoek, wijkagenten en vertrouwenspersonen

Lokale ketenpartners uit de veiligheidshoek, zoals de politie, het OM, de FIOD en het RIEC, kunnen zorgen voor kennisdeling over het onderwerp. Zij zouden ook aan zet kunnen zijn als het gaat om het opvolgen van signalen van criminele inmenging. Deze signalen worden nauwelijks gemeld; de meldingsbereidheid is laag.²⁷ Wanneer het lukt om sportclubs meer bewust en alert te maken voor signalen van criminele inmenging, zullen zij mogelijk ook vaker tegen verdachte zaken en handelingen aanlopen of vaker worden overvallen door een niet-pluis gevoel. Het is van groot belang dat betrokkenen in dat geval weten waar ze terecht kunnen met die signalen en dat die signalen vervolgens ook op waarde worden geschat. Kortom: een duidelijke procedure voor

²² Een Bibob-toets wordt alleen toegepast bij een aanvraag van een vergunning. Daarnaast is boekenonderzoek een bevoegdheid van de Belastingdienst en niet van de gemeente.

²³ Bruinsma, M., Stevens, V., Cremers, R. & Spapens, T. (2020).

²⁴ Met verenigingsondersteuning krijgt een vereniging intensieve begeleiding op maat van NOC*NSF professionals die alle expertise in huis hebben om de club verder te helpen met hun specifieke hulpvraag. Buurtsportcoaches maken onderdeel uit van de Brede Regeling Combinatiefuncties. Hij of zij stimuleert sporten, bewegen en/of deelnemen aan cultuur door iedereen en verbindt verschillende sectoren.

²⁵ Bruinsma, M., Stevens, V., Cremers, R. & Spapens, T. (2020).

²⁶ Duijvestijn, P. & Piepers, N. (2020).

²⁷ Bruinsma, M., Stevens, V., Cremers, R. & Spapens, T. (2020).

de melding en afhandeling van signalen van criminele inmenging.²⁸ Bij duidelijke signalen of vermoedens is de politie of Meld Misdaad Anoniem vaak de aangewezen partij. Echter gaat het vaak om vage vermoedens of onderbuikgevoelens. In dat geval hebben betrokkenen meer behoefte aan een laagdrempelig aanspreekpunt als eerste stap. Dit kan een lokaal meldpunt bij de gemeente zijn. Voor sommige clubs is een lokaal meldpunt wellicht nog niet laagdrempelig genoeg. In dat geval kunnen een wijkagent (mits die regelmatig zijn of haar gezicht laat zien op de club), iemand op de club met kennis van zaken omdat diegene toevallig werkzaam is in het veiligheidsdomein, de vertrouwenscontactpersoon op de club (opgeleid door NOC*NSF) of een verenigingsondersteuner/buurtsportcoach ook een belangrijk aanspreekpunt zijn. Zij zijn letterlijk en figuurlijk mensen die dichtbij staan.

Sportclubs vinden het echter wel lastig om hulp in te schakelen als zij signalen van criminele inmenging zien. Zo zijn ze bijvoorbeeld bang voor scherper toezicht of negatieve beeldvorming in de media als ze de sportbond, gemeente of politie inschakelen.²⁹ De drempel om informatie te delen is ook hoger als het gaat om personen die binnen de club een bepaalde status hebben. Sportclubs zijn sneller geneigd melding te doen wanneer het gaat om personen die wel op de club komen, maar geen lid zijn.

Wanneer er concrete maatregelen genomen moeten worden bij clubs die te maken hebben met criminele inmenging, is het voor goedwillende clubs belangrijk dat zij inzicht krijgen in de mogelijkheden hoe zij kunnen samenwerken met andere instanties. Dit zorgt voor kennisuitwisseling en voor een betere ondersteuning voor sportclubs. Het gaat hierbij ook om ondersteuning van lotgenoten, bijvoorbeeld andere sportclubs die ervaring hebben met het aanpakken van criminele inmenging. Daarnaast bestaat er bij zowel sportclubs als bij sportbonden de behoefte om op de hoogte te worden gehouden door overheidsinstanties wanneer die signalen hebben over criminele inmenging.³⁰

Rol van sportclubs en sportbonden

Ook de sportclubs zelf en sportbonden kunnen een rol hebben in het voorkomen en signaleren van criminele inmenging. Hieronder volgen een aantal concrete aandachtspunten³¹:

- Altijd in zee gaan met lokale, bekende sponsors. Veel bestuursleden binnen sportclubs hebben zelf een netwerk van ondernemers en kennen elkaar al langere tijd. Als er louche activiteiten plaats zouden vinden, is dat bekend bij de bestuursleden en gaan ze geen samenwerking aan.
- Grote bedrijven aan een club binden die geen imagoschade willen. Dit is een beschermende factor om geen slachtoffer te worden van criminele inmenging. Een club straalt legitimiteit uit door een deal met een groot concern en is daardoor ook minder doelwit voor louche ondernemers.
- Aan risicospreiding doen door te werken met kleine(re) sponsors. Het kan soms ook niet verstandig zijn om afhankelijk te zijn van één grote sponsor. Door veel kleine sponsors te hebben, is het niet erg als er één afhaakt; dat zal niet zorgen voor de ondergang van de club.

²⁸ Duijvestijn, P. & Piepers, N. (2020).

²⁹ Bruinsma, M., Stevens, V., Cremers, R. & Spapens, T. (2020).

³⁰ Bruinsma, M., Stevens, V., Cremers, R. & Spapens, T. (2020).

³¹ Bruinsma, M. Y., Ceulen, R., & Spapens, A. (2019).

- Sponsorcontracten opstellen en geen contante betalingen aannemen. Hierdoor wordt de club minder aantrekkelijk voor louche ondernemers. Ook kan het helpen om met sponsorpakketten te werken. Bedragen en wat de ondernemer terugkrijgt staan dan vast, waardoor er geen eisen kunnen worden gemaakt die niet eerder zijn vastgelegd.
- Het inregelen van integriteit in het bestuur. Door leden in het bestuur te hebben die geen reputatieschade willen oplopen, is de kans op criminele inmenging geringer. Ook kan het helpen om bijvoorbeeld een accountant of een (oud)politieagent in het bestuur te hebben. Zij kunnen door hun beroep sommige signalen sneller oppikken.
- Realistische prestatiedoelen stellen voor de langere termijn. Als een club lange termijn doelen heeft en zich richt op de maatschappelijke betekenis van de club, zijn ze minder kwetsbaar. Clubs die snel willen groeien en stijgen in niveau zijn aantrekkelijk voor louche ondernemers en criminelen omdat ze veel geld nodig hebben om dat doel te bereiken.
- Integriteitsbeleid voeren met duidelijke grenzen. Het is raadzaam vast te leggen welke soort sponsors welkom zijn en welke niet. Op die manier is het duidelijk of bijvoorbeeld sponsoring door een coffeeshop gewenst is.
- Aanstellen van een vertrouwenspersoon. Deze persoon kan zorgen voor eerdere signalering van interne criminaliteit en ongewenst gedrag. Die persoon staat apart van het bestuur en door de anonimiteit zijn leden van de sportclub wellicht eerder geneigd om contact op te nemen.

Bijlage 3 enquêtes

Enquête sportclubs

Onder welke tak van sport valt uw sportclub? U kunt meerdere antwoorden geven.

american football
atletiek
badminton
basketbal
biljarten
boksen / kickboksen
cricket
dans / cheerleading
denksport
duiksport
fitness
frisbee
golf
handbal
hockey
honk- en softbal
karate / judo / aikido / taekwondo / andere vechtsport
korfbal
paardensport
roei-, kano-, zeil- en surfsport
rugby
schaatsen
schermen
skaten
sportschieten
squash
tafeltennis
tennis
turnen / gymnastiek
voetbal (veld)
volleybal
wielrennen / fietsen
zaalvoetbal
zwemmen / waterpolo
anders, namelijk: _____
weet niet, geen antwoord

Wat is uw functie bij de sportclub?

voorzitter

secretaris

penningmeester

voorzitter van een commissie

anders, namelijk: _____

weet niet, geen antwoord

Hoeveel leden heeft uw sportclub ongeveer?

0 – 50 leden

51 – 100 leden

101 – 300 leden

301 – 500 leden

meer dan 500 leden

weet niet, geen antwoord

De volgende vragen gaan over criminele inmenging in het algemeen.

Heeft u wel eens gehoord van criminele inmenging? En zo ja, weet u wat het is?

nee, nooit van gehoord

ja, van gehoord, maar ik weet niet wat het is

ja, van gehoord en ik weet (ongeveer) wat het is

geen antwoord

Waar denkt u aan bij criminele inmenging in de amateursport?

ik heb hier geen beeld bij

geen antwoord

In dit onderzoek verstaan we het volgende onder criminele inmenging bij amateursportclubs: **personen die een link (lijken te) hebben met criminaliteit en die een rol hebben of proberen te krijgen binnen de sportclub. Het kan ook gaan om vermoedens of signalen dat de sportclub wordt gebruikt voor criminele activiteiten.**

Voorbeelden hiervan zijn:

- het sponsoren van de club met zwart geld en/of met geld dat is verkregen door criminele activiteiten
- personen met een criminele achtergrond die invloed uitoefenen op het beleid van de club
- het clubgebouw wordt gebruikt voor illegale activiteiten, zoals drugsopslag of gokken

Dit zijn slechts voorbeelden, criminele inmenging is een breed begrip. Het kan verschillende vormen aannemen en het is ook niet altijd duidelijk dat er sprake is van criminele inmenging. Het is dan ook vaak een langzaam proces, criminele inmenging gebeurt meestal niet van de één op de andere dag. Kortom: het is een grijs gebied.

Zijn er andere sportclubs in uw tak van sport die de afgelopen twee jaar te maken hebben gehad met criminele inmenging?

ja, dat weet ik zeker

ik vermoed van wel, maar weet het niet zeker
 ik vermoed van niet, maar weet het niet zeker
 nee, ik weet zeker van niet
 weet niet, geen antwoord

Vraag stellen indien bij de vorige vraag 'ja, dat weet ik zeker' of 'ik vermoed van wel, maar weet het niet zeker' is geantwoord

Bij (ongeveer) hoeveel clubs speelt dit?

 weet niet, geen antwoord

Heeft uw eigen sportclub de afgelopen twee jaar wel eens te maken gehad met criminele inmenging?

ja, dat weet ik zeker
 ik vermoed van wel, maar weet het niet zeker
 ik vermoed van niet, maar weet het niet zeker
 nee, ik weet zeker van niet
 weet niet, geen antwoord

Kunt u aangeven of uw sportclub de afgelopen twee jaar te maken heeft gehad met de volgende situaties?

	ja, ik weet het zeker	ik vermoed van <u>wel</u> , maar weet het niet zeker	ik vermoed van <u>niet</u> , maar weet het niet zeker	nee, ik weet zeker van niet	weet niet/geen antwoord
Een lid/vrijwilliger dat in aanraking is gekomen met politie of justitie vanwege betrokkenheid bij georganiseerde misdaad, een drugszaak of een andere grote strafzaak.					
Een lid/vrijwilliger met (vermoedelijk) contacten in het criminele circuit.					
Verdachte personen met vermoedelijke criminele connecties, die geen lid zijn, maar wel rondhangen op de club.					

Kunt u aangeven of uw sportclub de afgelopen twee jaar te maken heeft gehad met de volgende situaties op het gebied van sponsoring?

	ja, ik weet het zeker	ik vermoed van <u>wel</u> , maar weet het niet	ik vermoed van <u>niet</u> , maar weet het niet	nee, ik weet zeker van niet	weet niet/geen antwoord

		zeker	zeker		
Een sponsor of donateur die alleen contant wil betalen.					
Een sponsor of donateur die anoniem wil blijven.					
Signalen/aanwijzingen dat een sponsor of donateur geld verdient met criminele activiteiten.					
Een sponsor of donateur die invloed eist op het beleid van de sportclub.					
Een aanbod van onbekenden om de sportclub financieel te steunen.					
Een sponsor die in korte tijd meerdere functies op zich neemt binnen de club.					
Signalen van contante betalingen aan spelers, of spelers die zwart worden betaald.					

Kunt u aangeven of uw sportclub de afgelopen twee jaar te maken heeft gehad met de volgende situaties op de sportclub?

	ja, ik weet het zeker	ik vermoed van <u>wel</u> , maar weet het niet zeker	ik vermoed van <u>niet</u> , maar weet het niet zeker	nee, ik weet zeker van niet	weet niet/geen antwoord
Bedreigingen die worden geuit richting het bestuur, vrijwilligers of leden.					
Personen met (vermoedelijk) criminele connecties die de club of gebouwen van de club misbruiken voor criminele/dubieuze activiteiten (zoals een ontmoetingsplek of opslag van illegale goederen).					
Verzoeken van buitenstaanders om het verloop van een wedstrijd te beïnvloeden / (pogingen tot) matchfixing.					

Zijn er nog andere signalen waar uw sportclub (vermoedelijk) mee te maken heeft gehad die kunnen duiden op criminele inmenging?

ja, namelijk _____

nee

weet niet, geen antwoord

Kunt u aangeven of andere sportclubs in uw tak van sport de afgelopen twee jaar te maken hebben gehad met de volgende situaties?

	ja, ik	ik	ik	nee, ik	weet
--	--------	----	----	---------	------

	weet het zeker	vermoed van <u>wel</u> , maar weet het niet zeker	vermoed van <u>niet</u> , maar weet het niet zeker	weet zeker van niet	niet/geen antwoord
Sportclubs die opeens financiële problemen hebben als een sponsor wegvalt.					
Sportclubs die financiële problemen hadden en opeens niet meer.					
Een sportclub/team stijgt snel naar een hoog niveau (meerdere promoties in korte tijd).					
Een sportclub heeft veel goede spelers (bijvoorbeeld ex-profs), terwijl de sportclub daar geen budget voor lijkt te hebben.					
Sportevenementen waar dubieuze figuren op af komen.					

Zijn er nog andere signalen waar andere sportclubs in uw tak van sport (vermoedelijk) mee te maken hebben gehad die kunnen duiden op criminele inmenging?

ja, namelijk _____

nee

weet niet, geen antwoord

Neemt uw sportclub maatregelen om zich te weren tegen criminele inmenging?

ja

nee, maar daar wordt aan gewerkt

nee, we zijn daar ook niet mee bezig

weet niet, geen antwoord

Wat heeft uw sportclub (nog meer) nodig om zich te kunnen weren tegen criminele inmenging?

niets

weet niet, geen antwoord

Kunt u aangeven welke van de volgende situaties van toepassing zijn voor uw sportclub?

	ja	nee	weet niet, geen antwoord
In het bestuur hebben we wel eens onze zorgen besproken over criminele inmenging.			
Criminele inmenging is wel eens een agendapunt geweest op onze algemene ledenvergadering/bestuursvergadering.			
Integriteit is een vast agendapunt op onze algemene ledenvergadering/bestuursvergadering.			

Onze sportclub vraagt altijd een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) op bij nieuwe sponsoren, bestuurders en trainers.			
Bij nieuwe sponsoren, bestuurders en trainers vindt een algemene screening plaats op basis van openbare bronnen, zoals internet of informatie van andere sportclubs.			
Gesprekken met mogelijke sponsoren of donateurs doen we altijd met minimaal twee bestuursleden.			
Wij hebben wel eens gesprekken met de politie, het Openbaar Ministerie, de gemeente en/of de Belastingdienst over hoe wij risicopersonen buiten de sportclub kunnen houden.			
Wij wisselen ervaringen en/of beleid uit met besturen van andere sportclubs om criminele inmenging te voorkomen.			
Minimaal twee personen houden toezicht en controle op de financiën van de club.			
Het bestuur heeft een vertrouwenspersoon aangesteld waar ook signalen van criminele inmenging kunnen worden gemeld.			

Heeft u behoefte aan hulp of ondersteuning om uw sportclub te weren tegen criminele inmenging? Zo ja, van wie? U kunt meerdere antwoorden geven.

nee, geen behoefte

ja, maar ik weet niet van wie

ja, van de Gemeente

ja, van de Sportbond

ja, van Centrum Veilige Sport

ja, van de Sportraad Amsterdam

ja, van de Politie/wijkagent

ja, van het Openbaar Ministerie

ja, van de Belastingdienst

ja, van het NOC*NSF

ja, van de Buurtsportcoach

ja, van de Verenigingsondersteuner

ja, van iemand anders/andere organisatie, namelijk: _____

weet niet, geen antwoord

Vraag stellen indien bij de vorige vraag 'Nee, geen behoefte' is geantwoord.

Kunt u aangeven waarom u geen behoefte heeft om uw sportclub te weren tegen criminele inmenging?

nee

geen antwoord

Vraag stellen indien bij de behoefte vraag 'ja, maar ik weet niet van wie' of 'weet niet, geen antwoord' is geantwoord.

Kunt u aangeven waarom u niet weet of u behoefte heeft aan hulp of ondersteuning, of waarom u niet weet bij wie u moet zijn?

nee
geen antwoord

Vraag stellen indien bij de behoefte-vraag 'Ja, van ...' is geantwoord.
Op welke manier zou u hulp of ondersteuning willen ontvangen?

weet niet, geen antwoord

Stel dat u vermoedens van criminele inmenging bij uw sportclub zou hebben, met wie zou u daarover in gesprek willen gaan? U kunt meerdere antwoorden geven.

Gemeente
Sportbond
Centrum Veilige Sport
Sportraad Amsterdam
Politie/wijkagent
Openbaar Ministerie
Belastingdienst
NOC*NSF
Buurtsportcoach
Verenigingsondersteuner
anders, namelijk: _____
niemand
weet niet, geen antwoord

Worden bij uw sportclub de Basiseisen Sociale Veiligheid Sport van de gemeente Amsterdam toegepast?

ja
deels
nee
ik ken de Basiseisen Sociale Veiligheid Sport niet
weet niet, geen antwoord

In deze vragenlijst zijn verschillende voorbeelden en signalen van criminele inmenging bij sportclubs aan bod gekomen. In hoeverre denkt u dat uw eigen sportclub kwetsbaar is voor criminele inmenging?

zeer kwetsbaar
kwetsbaar
niet kwetsbaar, niet onkwetsbaar
onkwetsbaar
zeer onkwetsbaar
weet niet, geen antwoord

We zouden graag verder met u willen praten over dit onderwerp. Staat u open voor een interview met één van onze onderzoekers? Dit kan zowel online als op een locatie naar keuze plaatsvinden. Het interview zal hooguit een uur duren. Als u mee wilt doen, kunt u hieronder uw telefoonnummer (en eventueel uw naam) noteren. Uw telefoonnummer (en naam) worden losgekoppeld van uw antwoorden in de vragenlijst, dus uw antwoorden zijn

anoniem. Ook zijn uw gegevens niet te herkennen in de rapportage. Wij gebruiken uw telefoonnummer (en naam) alleen om u te benaderen voor het interview. Na afloop van het onderzoek wordt uw telefoonnummer (en naam) verwijderd.

ja, noteer hier uw telefoonnummer (en naam): _____

nee, geen interesse

geen antwoord

Heeft u nog opmerkingen?

nee

Dit waren alle vragen. Hartelijk bedankt voor uw medewerking. Indien u meer informatie wilt over criminele inmenging in de amateursport of eventuele vermoedens zou willen melden, kunt u contact opnemen via sport@amsterdam.nl.

Enquête sportbonden

Hoeveel Amsterdamse sportclubs zijn (ongeveer) bij uw sportbond aangesloten?

geen -> u behoort helaas niet tot de doelgroep voor deze vragenlijst. Einde vragenlijst.

1 – 5

6 – 10

11 – 20

meer dan 20

weet niet, geen antwoord

Onder welke tak van sport valt uw sportbond? U kunt meerdere antwoorden geven.

american football

atletiek

badminton

basketbal

biljarten

boksen / kickboksen

cricket

dans / cheerleading

denksport

duiksport

fitness

frisbee

golf

handbal

hockey

honk- en softbal

karate / judo / aikido / taekwondo / andere vechtsport

korfbal

paardensport

roei-, kano-, zeil- en surfsport

rugby

schaatsen

schermen

skaten

sportschieten

squash

tafeltennis

tennis

turnen / gymnastiek

voetbal

volleybal

wielrennen / fietsen

zaalvoetbal

zwemmen / waterpolo

anders, namelijk: _____

weet niet, geen antwoord

Wat is uw functie bij de sportbond?

directeur

bestuurlijke functie

verenigingsondersteuner

anders, namelijk: _____

geen antwoord.

De volgende vragen gaan over criminele inmenging in het algemeen.

Heeft u wel eens gehoord van criminele inmenging? En zo ja, weet u wat het is?

nee, nooit van gehoord

ja, van gehoord, maar ik weet niet wat het is

ja, van gehoord en ik weet (ongeveer) wat het is

geen antwoord

Waar denkt u aan bij criminele inmenging in de amateursport?

ik heb hier geen beeld bij

geen antwoord

In dit onderzoek verstaan we het volgende onder criminele inmenging bij amateursportclubs: **personen die een link (lijken te) hebben met criminaliteit en een rol hebben of proberen te krijgen binnen de sportclub. Het kan ook gaan om vermoedens of signalen dat de sportclub wordt gebruikt voor criminele activiteiten.**

Voorbeelden hiervan zijn:

- het sponsoren van de club met zwart geld en/of met geld dat is verkregen door criminele activiteiten
- personen met een criminele achtergrond die invloed uitoefenen op het beleid van de club
- het clubgebouw wordt gebruikt voor illegale activiteiten, zoals drugsopslag of gokken

Dit zijn slechts voorbeelden, criminele inmenging is een breed begrip. Het kan verschillende vormen aannemen en het is ook niet altijd duidelijk dat er sprake is van criminele inmenging. Het is dan ook vaak een langzaam proces, criminele inmenging gebeurt meestal niet van de één op de andere dag. Kortom: het is een grijs gebied.

De volgende vragen gaan over de **Amsterdamse** sportclubs die bij uw sportbond zijn aangesloten. Het gaat dus niet over alle sportclubs die bij uw sportbond zijn aangesloten, uitsluitend de Amsterdamse sportclubs. Voor de leesbaarheid wordt er gesproken over "sportclubs van uw bond" of "uw sportclubs".

Zijn er Amsterdamse sportclubs van uw bond die de afgelopen twee jaar te maken hebben gehad met criminele inmenging?

ja, dat weet ik zeker

ik vermoed van wel, maar weet het niet zeker

ik vermoed van niet, maar weet het niet zeker

nee, ik weet zeker van niet
weet niet, geen antwoord

Vraag stellen indien bij de vorige vraag 'ja, dat weet ik zeker' of 'ik vermoed van wel, maar weet het niet zeker' is geantwoord

Bij (ongeveer) hoeveel Amsterdamse clubs van uw bond speelt dit?

weet niet, geen antwoord

Kunt u aangeven of er Amsterdamse sportclubs van uw bond zijn die de afgelopen twee jaar te maken hebben gehad met de volgende situaties?

	ja, ik weet het zeker	ik vermoed van <u>wel</u> , maar weet het niet zeker	ik vermoed van <u>niet</u> , maar weet het niet zeker	nee, ik weet zeker van niet	weet niet/geen antwoord
Een lid/vrijwilliger dat in aanraking is gekomen met politie of justitie vanwege betrokkenheid bij georganiseerde misdaad, een drugszaak of een andere grote strafzaak.					
Een lid/vrijwilliger van een sportclub met (vermoedelijk) contacten in het criminele circuit.					
Sportevenementen waar dubieuze figuren op af komen.					
Verdachte personen met vermoedelijke criminele connecties, die geen lid zijn, maar wel rondhangen op de club.					

Kunt u aangeven of er Amsterdamse sportclubs van uw bond zijn die de afgelopen twee jaar te maken hebben gehad met de volgende situaties?

	ja, ik weet het zeker	ik vermoed van <u>wel</u> , maar weet het niet zeker	ik vermoed van <u>niet</u> , maar weet het niet zeker	nee, ik weet zeker van niet	weet niet/geen antwoord
Een sponsor of donateur die alleen cash/contant wil betalen.					
Een sponsor of donateur die anoniem wil blijven.					
Signalen/aanwijzingen dat een sponsor of					

donateur geld verdient met criminele activiteiten.					
Een sponsor of donateur die invloed eist op het beleid van de sportclub.					
Een aanbod van onbekenden om de sportclub financieel te steunen.					
Een sponsor die in korte tijd meerdere functies op zich neemt binnen de club.					
Clubs die opeens financiële problemen hebben als een sponsor wegvalt.					
Sportclubs die financiële problemen hadden en opeens niet meer.					

Kunt u aangeven of er Amsterdamse sportclubs van uw bond zijn die de afgelopen twee jaar te maken hebben gehad met de volgende situaties?

	ja, ik weet het zeker	ik vermoed van <u>wel</u> , maar weet het niet zeker	ik vermoed van <u>niet</u> , maar weet het niet zeker	nee, ik weet zeker van niet	weet niet/geen antwoord
Signalen van contante betalingen aan spelers, of spelers die zwart worden betaald.					
Een sportclub/team stijgt snel naar een hoog niveau (meerdere promoties in korte tijd).					
Een sportclub heeft veel goede spelers (bijvoorbeeld ex-profs), terwijl de sportclub daar geen budget voor lijkt te hebben.					

Kunt u aangeven of er Amsterdamse sportclubs van uw bond zijn die de afgelopen twee jaar te maken hebben gehad met de volgende situaties?

	ja, ik weet het zeker	ik vermoed van <u>wel</u> , maar weet het niet zeker	ik vermoed van <u>niet</u> , maar weet het niet zeker	nee, ik weet zeker van niet	weet niet/geen antwoord
Bedreigingen die worden geuit richting het bestuur, vrijwilligers of leden.					
Personen met (vermoedelijk) criminele connecties die de club of gebouwen van de club misbruiken voor criminele/dubieuze activiteiten (zoals een ontmoetingsplek of					

opslag van illegale goederen).					
Verzoeken van buitenstaanders om het verloop van een wedstrijd te beïnvloeden / (pogingen tot) matchfixing.					
Er is opeens veel geld bij een sportclub en dat kan zich bijvoorbeeld uiten in dure trainingskampen.					

Zijn er nog andere signalen waar uw Amsterdamse sportclubs (vermoedelijk) mee te maken hebben gehad die kunnen duiden op criminele inmenging?

ja, namelijk _____

nee

weet niet, geen antwoord

Wat heeft u nodig om sportclubs te ondersteunen zich te weren tegen criminele inmenging?

niets

weet niet, geen antwoord

Hoeveel van uw Amsterdamse sportclubs nemen naar schatting maatregelen om zich te weren tegen criminele inmenging?

(bijna) alle clubs

de meeste clubs

ongeveer de helft van de clubs

weinig clubs

(bijna) geen enkele club

weet niet, geen antwoord

Heeft u behoefte aan hulp of ondersteuning om uw (Amsterdamse) sportclubs te weren tegen criminele inmenging? Zo ja, van wie? U kunt meerdere antwoorden geven.

nee, geen behoefte

ja, maar ik weet niet van wie

ja, van de Gemeente

ja, van Centrum Veilige Sport

ja, van de Sportraad Amsterdam

ja, van de politie/wijkagent

ja, van het Openbaar Ministerie

ja, van de Belastingdienst

ja, van het NOC*NSF

ja, van de buurtsportcoach

ja, van de verenigingsondersteuner

ja, van iemand anders/andere organisatie, namelijk: _____

weet niet, geen antwoord

Vraag stellen indien bij de vorige vraag 'Nee' is geantwoord.

Kunt u aangeven waarom u geen behoefte heeft om uw sportclubs te weren tegen criminele inmenging?

nee
geen antwoord

Vraag stellen indien bij de behoefte vraag 'ja, maar ik weet niet van wie' of 'weet niet, geen antwoord' is geantwoord.

Kunt u aangeven waarom u niet weet of u behoefte heeft aan hulp of ondersteuning, of waarom u niet weet bij wie u moet zijn?

nee
geen antwoord

Vraag stellen indien bij de behoefte-vraag 'Ja, van ..' is geantwoord.

Op welke manier zou u hulp of ondersteuning willen ontvangen?

weet niet, geen antwoord

In deze vragenlijst zijn verschillende voorbeelden en signalen van criminele inmenging bij sportclubs aan bod gekomen. In hoeverre denkt u dat uw sportclubs kwetsbaar zijn voor criminele inmenging?

zeer kwetsbaar
kwetsbaar
niet kwetsbaar, niet onkwetsbaar
onkwetsbaar
zeer onkwetsbaar
weet niet, geen antwoord

We zouden graag verder met u willen praten over dit onderwerp. Staat u open voor een interview met één van onze onderzoekers? Dit kan zowel online als op een locatie naar keuze plaatsvinden. Het interview zal hooguit een uur duren. Als u mee wilt doen, kunt u hieronder uw telefoonnummer (en eventueel uw naam) noteren. Uw telefoonnummer (en naam) worden losgekoppeld van uw antwoorden in de vragenlijst, dus uw antwoorden zijn anoniem. Ook zijn uw gegevens niet te herkennen in de rapportage. Wij gebruiken uw telefoonnummer (en naam) alleen om u te benaderen voor het interview. Na afloop van het onderzoek wordt uw telefoonnummer (en naam) verwijderd.

ja, noteer hier uw telefoonnummer (en naam): _____
nee, geen interesse
geen antwoord

Heeft u nog opmerkingen?

nee

Dit waren alle vragen. Hartelijk bedankt voor uw medewerking. Indien u meer informatie wilt over criminele inmenging in de amateursport of eventuele vermoedens zou willen melden, kunt u contact opnemen via sport@amsterdam.nl.

Bijlage 3 topiclijsten interviews

Interviews met sportclubs

Introductievraag: in welke tak van sport ben je actief en welke rol heb je daar?

Algemeen beeld bij ondermijning amateursport (10 min)

Net als in de vragenlijst eerst respondent zelf met ideeën laten komen, voordat wij definitie geven.

- Had je voor de enquête weleens gehoord van criminele inmenging in de amateursport?
 - Hoe ben je hier bekend mee geraakt? *Interviewer: bijvoorbeeld via media, eigen ervaring etc. Niet benoemen, enkel als voorbeeld als respondent vraag niet begrijpt.*
- Waar denk je aan bij criminele inmenging bij sportclubs?

In dit onderzoek hanteren we een definitie voor criminele inmenging. In de enquête is die al voorbij gekomen, maar we zullen 'm nog een keer beschrijven, zodat in elk interview over hetzelfde wordt gesproken.

Toelichting criminele inmenging in de amateursport: personen die een link (lijken te) hebben met criminaliteit en die een rol hebben of proberen te krijgen binnen de amateursportclub. Het kan ook gaan om vermoedens of signalen dat de sportclub wordt gebruikt voor criminele activiteiten. Voorbeelden hiervan zijn:

- ➔ *het sponsoren van de club met zwart geld en/of met geld dat is verkregen door criminele activiteiten*
- ➔ *personen met een criminele achtergrond die invloed uitoefenen op het beleid van de club*
- ➔ *het clubgebouw wordt gebruikt voor illegale activiteiten, zoals drugsopslag of gokken*

Dit zijn slechts voorbeelden, criminele inmenging is een breed begrip. Het kan verschillende vormen aannemen en het is ook niet altijd duidelijk dat er sprake is van criminele inmenging. Het is dan ook vaak een langzaam proces, criminele inmenging gebeurt meestal niet van de één op de andere dag. Kortom: het is een grijs gebied.

Toelichting Amsterdamse amateursportverenigingen: sportaanbieders die geen winstoogmerk hebben, een bestuur, eventueel aangesloten bij een sportbond, niet actief zijn binnen professionele competities en geregistreerd staan als vereniging of als stichting.

- Op welke manier ben jij vanuit jouw rol bij de sportclub betrokken bij dit onderwerp?
- Wanneer is criminele inmenging bij jouw sportclub volgens jou een probleem?

Signalen (15 min)

- Heb je weleens het gevoel gehad dat er iets niet klopte bij de sportclub waar je actief bent?
Dat er iets niet pluis was, maar waar je je vinger niet op kon leggen?

- Wat is er toen gebeurd?
- Hoe ben je hierachter gekomen?
- Wat is ertegen gedaan?
- Wat maakte het moeilijk of makkelijk om dit te doen?
- Wat had dit voor effect op de sfeer/veiligheid binnen de club?
- Wat zou je andere clubs adviseren om hiermee om te gaan?
- Hebben jullie, recent of in het verleden, signalen van criminele inmenging gezien bij de sportclub waar je actief bent?
 - Zo ja, waar ging het om, hoe kwam je erachter, wat is er aan gedaan?
- Zie je signalen van criminele inmenging bij andere sportclubs in deze tak van sport?
 - Nu en in de afgelopen 2 jaar?
 - Zo ja, om hoeveel en wat voor signalen gaat het?
 - Wat maakt dat je dit een signaal van criminele inmenging vindt?
 - Hoe ben je dit te weten gekomen?
 - Wat maakt het dat dit kon spelen bij die sportclub?
 - Wat heb je met dit signaal gedaan?
 - Maken deze signalen je bewuster dat dit ook bij jou eigen club kan spelen? Waarom wel/niet?

Aan het eind lijstje met signalen nog een keer voorleggen.

- Staan in dit lijstje nog signalen die je herkent bij de eigen club of bij andere Amsterdamse sportclubs?
- Waar zie je, naast concrete signalen, bij jouw sportclub en andere clubs in deze tak van sport eventuele *kwetsbaarheden* voor criminele inmenging?
 - Wat voor kwetsbaarheden? Hoe komt dat?
- In hoeverre is sprake van snelle stijgers bij Amsterdamse sportclubs in deze tak van sport?

Snelle stijger: een sportclub of team dat snel stijgt naar een hoog niveau/in klasse; ze maken meerdere promoties in korte tijd.

Uitleg waarom we hiernaar vragen: er is in het onderzoek bijzondere aandacht voor dit onderwerp.

 - Indien ja: hoe komt het dat er snelle stijgers zijn, denk je?

Maatregelen, hulp en ondersteuning (15 min)

- Hoe makkelijk of moeilijk vind je het om criminele inmenging bij sportclubs te herkennen?
 - Hoe denk jij het te kunnen herkennen? / Waar zou jij dit aan herkennen?
 - Heb je behoefte aan hulp om het te herkennen?
 - Zo nee: waarom heb je hier geen behoefte aan?
 - Zo ja: waar zou je dan behoefte aan hebben?
- Nemen jullie maatregelen om criminele inmenging te voorkomen bij de sportclub?

Interviewer: denk ook aan integriteitsbeleid of voorwaarden basiseisen sociale veiligheid die clubs wellicht kunnen noemen, of die je zelf als voorbeeld kan geven mocht respondent daarom vragen.

 - Waarom wel/niet?
 - Indien wel: welke maatregelen worden er genomen?

- Wat maakt het makkelijk en/of moeilijk?
- Heb je iets nodig om criminele inmenging te kunnen weren? En eventueel: om het aan te pakken?
- Zo ja: wat heb je nodig?
- Zo nee: waarom heb je niets nodig?
- Hoeveel tijd en energie zou je willen en kunnen investeren in dit thema?
 - Wat zie je zelf als mogelijkheden om met dit thema bezig te zijn binnen de tijd en energie die je hebt?
- Wie is er volgens jou verantwoordelijk voor om criminele inmenging bij amateursportclubs tegen te gaan?
 - Wat zou jouw advies aan hen zijn om criminele inmenging te kunnen weren?
- Ben je weleens naar de sportbond gegaan met vragen of meldingen over dit thema?
- Is er wel eens contact met de gemeente over veiligheidsthema's?
 - Zo ja: met wie en op welke manier?
- Wat zou de gemeente kunnen doen om jou te helpen criminele inmenging te herkennen/te weren?
- Hoe kan de gemeente ervoor zorgen dat dit thema bekend wordt bij sportclub en dat sportclubs er iets mee doen?
- Stel je zou van de gemeente een integriteitsbeleid of huisregels aangereikt krijgen om criminele inmenging te kunnen weren, wat zou je daar dan mee doen?

Afronding (5 minuten)

- Wat zou je het komende jaar met jullie sportclub willen bereiken? (kan van alles zijn!)
- Nog overige opmerkingen over dit onderwerp?

Interviews met sportbonden

Introductievraag: in welke tak van sport ben je actief en welke rol heb je daar?

Check of respondent zelf bij een (Amsterdamse) sportclub actief is – als speler of in een vrijwilligers-/bestuursrol en in hoeverre de sportbond in contact staat met Amsterdamse clubs

Algemeen beeld bij ondermijning amateursport (10 min)

Net als in de vragenlijst eerst respondent zelf met ideeën laten komen, voordat wij definitie geven.

- Had je voor de enquête weleens gehoord van criminele inmenging in de amateursport?
 - Hoe ben je hier bekend mee geraakt? *Als respondent vraag niet begrijpt, toelichten: bijvoorbeeld via media, eigen ervaring etc.*
- Waar denk je aan bij criminele inmenging bij sportclubs?

In dit onderzoek hanteren we een definitie voor criminele inmenging. In de enquête is die al voorbijgekomen, maar we zullen 'm nog een keer beschrijven, zodat in elk interview over hetzelfde wordt gesproken.

Toelichting criminele inmenging in de amateursport: personen die een link (lijken te) hebben met criminaliteit en die een rol hebben of proberen te krijgen binnen de amateursportclub. Het kan ook gaan om vermoedens of signalen dat de sportclub wordt gebruikt voor criminele activiteiten. Voorbeelden hiervan zijn:

- ➔ *het sponsoren van de club met zwart geld en/of met geld dat is verkregen door criminele activiteiten*
- ➔ *personen met een criminele achtergrond die invloed uitoefenen op het beleid van de club*
- ➔ *het clubgebouw wordt gebruikt voor illegale activiteiten, zoals drugsopslag of gokken*

Dit zijn slechts voorbeelden, criminele inmenging is een breed begrip. Het kan verschillende vormen aannemen en het is ook niet altijd duidelijk dat er sprake is van criminele inmenging. Het is dan ook vaak een langzaam proces, criminele inmenging gebeurt meestal niet van de één op de andere dag. Kortom: het is een grijs gebied.

Toelichting Amsterdamse amateursportverenigingen: sportaanbieders die geen winstoogmerk hebben, een bestuur, eventueel aangesloten bij een sportbond, niet actief zijn binnen professionele competities en geregistreerd staan als vereniging of als stichting.

- Ben je vanuit jouw rol vanuit de sportbond betrokken (geweest) bij dit onderwerp? Zo ja, op welke manier?
 - Kan je vanuit jouw rol iets betekenen voor sportclubs die zijn aangesloten bij jouw bond op dit thema?
- Wanneer is criminele inmenging bij sportclubs volgens jou een probleem?

Signalen (15 min)

- Heb je weleens het gevoel gehad dat er iets niet klopte bij Amsterdamse sportclubs die zijn aangesloten bij jouw bond?

Dat er iets niet pluis was, maar waar je je vinger niet op kon leggen?

 - Bij hoeveel clubs speelt/speelde dit?
 - Wat is er toen gebeurd?
 - Hoe ben je hierachter gekomen?
 - Wat is ertegen gedaan? Wat zou je er nu tegen doen?
 - Wat maakte het makkelijk of moeilijk om dit te doen?
 - Wat had dit voor effect op de sfeer/veiligheid binnen de club(s)?
 - Wat zou je aan andere clubs adviseren om hiermee om te gaan?
 - Let je hier nu ook op bij andere clubs binnen de bond? Waarom wel/niet?
- Heb je, recent of in het verleden, signalen van criminele inmenging gezien bij Amsterdamse sportclubs die onder jouw bond vallen?
 - Zo ja, waar ging het om, hoe kwam je erachter, wat is er aan gedaan?
- Heb je wel eens melding ontvangen van een sportclub over criminele inmenging?
 - Wat maakt dat je dit een signaal van criminele inmenging vindt?
 - Wat maakt dat dit kon spelen bij de sportclub(s)?
 - Hoe heb je daarop gereageerd?
 - Indien geen meldingen: hoe zou je reageren als je weet dat er criminele inmenging speelt binnen een sportclub?

Aan het eind lijstje met signalen nog een keer voorleggen.

- Staan in dit lijstje nog signalen die je herkent bij Amsterdamse sportclubs?
- Waar zie je, naast concrete signalen, bij Amsterdamse sportclubs in deze tak van sport eventuele *kwetsbaarheden* voor criminele inmenging?
 - Wat voor kwetsbaarheden? Hoe komt dat?

- In hoeverre is sprake van snelle stijgers bij Amsterdamse sportclubs in deze tak van sport?
Snelle stijger: een sportclub of team dat snel stijgt naar een hoog niveau/in klasse; ze maken meerdere promoties in korte tijd.
Uitleg waarom we hiernaar vragen: er is in het onderzoek bijzondere aandacht voor dit onderwerp.
 - Indien ja: hoe komt het dat deze club/dit team een snelle stijger is, denk je?

Maatregelen, hulp en ondersteuning (15 min)

- In hoeverre zijn clubs zelf in staat om criminele inmenging te **herkennen**?
 - Helpen jullie sportclubs om criminele inmenging te herkennen?
 - Waarom wel/niet
 - Indien wel: hoe doen jullie dat?
- In hoeverre zijn clubs zelf in staat zich tegen criminele inmenging **te weren**?
 - Helpen jullie sportclubs zich te weren tegen criminele inmenging?
 - Waarom wel/niet
 - Indien wel: hoe doen jullie dat?
- In hoeverre zijn clubs in staat criminele inmenging **aan te pakken als het speelt**?
 - Helpen jullie sportclubs die te maken hebben met criminele inmenging om het aan te pakken?
 - Waarom wel/niet
 - Indien wel: hoe doen jullie dat, welke maatregelen worden er genomen?
- In hoeverre vinden jullie je als sportbond verantwoordelijk voor het helpen van sportclubs om criminele inmenging te herkennen, te weren en aan te pakken?
 - Waarom wel/niet?
 - Hoe zie je die rol voor je?
- In hoeverre is er binnen de bond genoeg kennis/kunde om clubs te helpen op dit thema?
 - Heb je behoefte aan hulp of ondersteuning op dit thema?
 - Indien geen behoefte: waarom heb je hier geen behoefte aan?
 - Indien wel behoefte: waar zou je dan behoefte aan hebben?
- In hoeverre komt het thema terug in jullie beleid?
- Wie is volgens jou ervoor verantwoordelijk om criminele inmenging bij amateursportclubs tegen te gaan?
 - Wat zou jouw advies aan hen zijn om criminele inmenging te kunnen weren?
- Wat zou de gemeente kunnen doen om jou te helpen criminele inmenging te herkennen/te weren/aan te pakken?

Afronding (5 minuten)

- Als je alle tijd en middelen zou hebben, wat zou je dan voor de sportclubs willen doen?
- Nog overige opmerkingen over dit onderwerp?

Interviews met professionals

Algemeen beeld bij ondermijning amateursport (10 min)

Net als in de vragenlijst eerst respondent zelf met ideeën laten komen, voordat wij definitie geven.

- In hoeverre ben je bekend met het thema criminele inmenging in de amateursport? (Hebben ze hier weleens van gehoord?)
- Waar denk je aan bij criminele inmenging bij sportclubs?

Nu toelichting benoemen die we hanteren in het onderzoek, zodat in elk interview over hetzelfde wordt gesproken.

- *Toelichting criminele inmenging in de amateursport: personen die een link (lijken te) hebben met criminaliteit en die een rol hebben of proberen te krijgen binnen de amateursportclub. Het kan ook gaan om vermoedens of signalen dat de sportclub wordt gebruikt voor criminele activiteiten. Voorbeelden hiervan zijn:*

- ➔ *het sponsoren van de club met zwart geld en/of met geld dat is verkregen door criminele activiteiten*
- ➔ *personen met een criminele achtergrond die invloed uitoefenen op het beleid van de club*
- ➔ *het clubgebouw wordt gebruikt voor illegale activiteiten, zoals drugsopslag of gokken*

Dit zijn slechts voorbeelden, criminele inmenging is een breed begrip. Het kan verschillende vormen aannemen en het is ook niet altijd duidelijk dat er sprake is van criminele inmenging. Het is dan ook vaak een langzaam proces, criminele inmenging gebeurt meestal niet van de één op de andere dag. Kortom: het is een grijs gebied.

- *Toelichting Amsterdamse amateursportverenigingen: sportaanbieders die geen winstoogmerk hebben, een bestuur, eventueel aangesloten bij een sportbond, niet actief zijn binnen professionele competities en geregistreerd staan als vereniging of als stichting.*
- Op welke manier ben jij vanuit jouw functie betrokken bij dit onderwerp?
 - Kan je vanuit jouw functie iets betekenen voor sportclubs op dit gebied?
- Wanneer is criminele inmenging bij sportclubs volgens jou een probleem?
- Wanneer is er volgens jou sprake van criminele inmenging bij sportclubs?

Signalen bij Amsterdamse amateursportclubs (15 min)

- Heb je weleens het gevoel gehad dat er iets niet klopte bij een sportclub? Dat er iets niet pluis was, maar waar je je vinger niet op kon leggen?
- Zie je signalen van criminele inmenging bij Amsterdamse sportclubs?
 - Nu en in de afgelopen 2 jaar?
- Zo ja, om hoeveel en wat voor signalen gaat het?
 - Wat maakt dat je dit een signaal van criminele inmenging vindt?
 - Bij wat voor type club(s) (tak van sport, omvang, locatie)?
 - (En wat heb je ermee gedaan? Intern gehouden of gedeeld met andere organisaties?)
- Wat maakt deze sportclub(s) kwetsbaar voor criminele inmenging?
- Wat voor effect hebben de signalen op de sfeer/veiligheid binnen de club(s)?
 - ➔ Alle respondenten lijstje met signalen voorleggen
- Waar zie je, naast deze concrete signalen, bij Amsterdamse sportclubs eventuele *kwetsbaarheden* voor criminele inmenging?
 - Wat voor kwetsbaarheden? Hoe komt dat?
 - Bij wat voor type clubs (tak van sport, omvang, locatie)?

- Welke risico's voor de veiligheid op de sportclub zie je bij deze kwetsbaarheden?

Signaleren van criminele inmenging en weerbaarheid van de clubs (15 min)

- Wat is jouw indruk van het kennisniveau van sportclubs over criminele inmenging?
- In hoeverre zijn amateursportclubs volgens jou in staat om criminele inmenging in hun club te signaleren?
- Heb je de indruk dat sportclubs weten waar ze terecht kunnen wanneer zij signalen van criminele inmenging binnen hun club hebben? Waarom wel/niet?
- In welke mate weren clubs zich tegen criminele inmenging?
- Wat hebben clubs nodig om zich beter te kunnen weren?
 - Wie zou daar het beste bij kunnen helpen?
- Wie is volgens jou ervoor verantwoordelijk om criminele inmenging bij amateursportclubs tegen te gaan?
 - Wat zou jouw advies aan hen zijn om criminele inmenging te kunnen weren?

Afronding (5 minuten)

- Stel, je zit zelf in het bestuur van een sportclub. Wat zou jij als eerste doen om criminele inmenging buiten de deur te houden?
- Nog overige opmerkingen over dit onderwerp?

Signalenlijst die voorgelegd is in de interviews

1) Signalen rondom verdachte personen met vermoedelijke criminele connecties

- Een lid of vrijwilliger die betrokken is/verdacht wordt van bij georganiseerde misdaad of contacten heeft in het criminele circuit
- Verdachte/dubieuze personen met vermoedelijke criminele connecties, die geen lid zijn, maar wel rondhangen op de club, bijvoorbeeld bij evenementen

2) Signalen rondom sponsors of donateurs

- Een sponsor, donateur of onbekende die alleen cash wil betalen of anoniem wil blijven.
- Aanwijzingen dat een sponsor of donateur geld verdient met criminele activiteiten
- Een sponsor of donateur die invloed eist op het beleid van de sportclub of in korte tijd meerdere functies op zich neemt binnen de club
- Een sponsor of donateur met een eigen onderneming die een conflict had met de gemeente of de Belastingdienst
- Clubs die opeens financiële problemen hebben als een sponsor wegvalt

3) Signalen rondom spelers/teams

- Signalen van contante betalingen aan spelers, of spelers die zwart worden betaald.
- Een team/club is een (snelle) stijger (ondergaat meerdere promoties in korte tijd)
- Een sportclub heeft veel goede spelers (bijvoorbeeld ex-profs), terwijl de club daar ogenschijnlijk geen budget voor heeft
- Luxe of dure uitjes, feesten en trainingskampen voor teams

4) Signalen rondom situaties op de sportclub

- Bedreigingen die worden geuit richting het bestuur, vrijwilligers of leden

- Sportclub/het gebouw wordt misbruikt om criminele activiteiten op te verrichten (zoals drugsproductie of –opslag) of er wordt drugs verhandeld in de kantine
- (poging tot) matchfixing
- Er is opeens veel geld bij een sportclub of een betalingsachterstand wordt in één keer terugbetaald
- Er zijn regelmatig (gewelds-/integriteits)incidenten op en rondom de sportclub

Bijlage 4 Open antwoorden enquêtes

Sportclubs

Waar denkt u aan bij criminele inmenging in de amateursport?

- - Intimidatie van leden/vrijwilligers - wegpesten van dienstverleners of vrijwilligers tbv eigen (commercieel) belang - zwart betalen van spelers door sponsors - beïnvloeding/onder druk zetten/intimideren van bestuursleden tbv commerciële belangen
- (foutieve) sponsoring
- Aan criminelen die zich voordoen als sponsors en op die manier invloed uitoefenen op een club.
- Aan geld verduisteren
- Afpersing
- Alle betalingen alleen contant aan een bestuurslid
- Beïnvloeding bestuur, organisatie, sponsoring, gebruik maken van de faciliteiten
- Bestuursleden of leden hebben een link met georganiseerde criminele organisatie en gebruiken de sportvereniging als dekmantel, uitvalsbasis of dekmantel
- Betalen van spelers, mede onder de noemer van sponsoring; vervolgens inmenging in bestuur en via de kantine bijvoorbeeld het witwassen van geld
- Betalingen met zwart geld en beïnvloeden resultaat
- Betrokkenheid van personen die via strafbare feiten geld verdienen in de organisatiestructuur van een vereniging waarmee ze invloed kunnen uitoefenen.
- Bij constatering, meteen iedereen verwijderden die lid zijn van je vereniging, voor het leven.
- Binnendringen in clubs, gebruik maken van hun faciliteiten, gokken, met geld macht verwerven.
- Bv. Sponsorgeld aanbieden zonder dat het duidelijk is waar het vandaan komt.
- Crimineel geld wat witgewassen wordt door bijvoorbeeld te investeren in voetbalclubs.
- Criminele activiteiten en deelnemers die zich bezighouden met criminele dingen!
- Criminele invloed in een sportclub.
- Criminele netwerken binnen de vereniging
- Criminelen cq aan georganiseerde misdaad verbonden personen proberen een belangrijke plaats te verwerven in een sportvereniging
- Criminelen die invloed proberen uit te oefenen op het bedrijfsactiviteiten.
- Criminelen die lid worden en dan slechte invloed uitoefenen op de rest van de leden, waardoor zij drugs gaan dealen o.i.d.
- Criminelen die lid worden van een club?
- Criminelen die sportverenigingen gebruiken om geld wit te wassen of accommodaties van verenigingen gebruiken voor hun activiteiten.
- Criminelen die zich in de organisatie vestigen door rollen op zich te nemen.

- Criminelen kunnen een bepaalde functie in een vereniging (bijvoorbeeld voorzitter) invullen en met de macht die ze hebben bijv. Geld witwassen.
- Dan denk ik deels aan criminele invloed via kantinebeheer, eventueel bij betaalde amateursport (top van het amateurvoetbal) betalingen. En mogelijk misbruik maken van accommodaties/locaties. Lijkt me allemaal bij een binnensportvereniging niet direct spelen. Behalve natuurlijk altijd wel het belang van goed kantinebeheer! En tegelijkertijd het belang dat er kantines zijn, hard nodig voor vitale verenigingen. Een vitale vereniging is minder kwetsbaar voor criminele inmenging.
- Dat criminele een vereniging gebruiken als dekmantel of als financieel potje
- Dat criminelen jouw club binnen proberen te dringen om hun criminele activiteiten te doen of te maskeren
- Dat criminelen via de sportclub proberen geld wit te wassen of andere zaken te regelen
- Dat er mensen bij de vereniging zich bezig houden met criminele activiteiten waaronder misdaad en witwassen
- Dat lui zich graag in het bestuur willen mengen en dan mogelijk onbekende geldstromen op gang willen brengen
- Dat mensen geld aanbieden om de club te helpen en daarmee hun geld witwassen en tegelijkertijd invloed verkrijgen in de bovenwereld.
- Dekmantel witwassen, werven nieuwe crimineeltjes, opereren vanuit 'legale bovenwereld', gebruik opslagruimte voor productie illegale stoffen of voor illegale opslag etc etc
- Derden die zich sterk willen maken voor de club door onder andere financieel bij te dragen
- Dubieuze sponsors van bv voetbalclub, criminelen die via een club geld wit wassen of een bestuursfunctie willen, vechtsportgala's met viptafels etc
- Foute sponsors Witwassen Zwart betalen Drugs
- Gebruik van faciliteiten, diensten of leden voor illegale doeleinden
- Gebruik van sportvereniging voor witwassen, inmenging in het beleid dmv sponsoring etc.
- Geld dat wordt geschonken zonder dat het in de boeken wordt verantwoord.
- Geld witwassen
- Geld witwassen
- Geld witwassen en/of invloed krijgen binnen de club.
- Geld witwassen, criminelen die voor eigenbelang iets binnen een vereniging doen of willen laten doen
- Geld witwassen. Kopen van invloed. Ronselen van personeel voor criminele werkzaamheden.
- Gelden van de vereniging gebruiken voor of toe eigenen, waarvoor deze niet gebruikt dienen te worden. Onderhuur velden. Gedogen en ondersteunen van onethisch en onwettelijk gedragingen.
- Het beïnvloeden van uitslagen zodat bv toto/gokkers geld verdienen
- Iemand met een rol binnen de vereniging die de vereniging misbruikt voor eigen (criminele) doeleinden op 1 of andere wijze.
- Iemand van een criminele organisatie die zich mengt in een vereniging, dmv fraude of verduistering gelden oïd
- Ik denk aan kas stromen van de kantine. Zwart betalen bij top amateurs etc.
- Illegaal gokken, witwassen,

- Influencing club members or disturbing club culture and atmosphere by threats of physical and armed violence
- Inkopen bij de club Zwart geld sponsoring
- Inmenging in reguliere bestuur; witwassen; imagoboasten
- Invloed met de bedoeling criminele doelen te realiseren, dan wel geld wit te wassen, dan wel een legitieme basis te verwerven met crimineel verworven middelen.
- Invloed proberen te krijgen/kopen
- Invloed van externen op de besluitvorming en financiële zaken, witwassen, ...
- Kan diverse definities hebben, te veel om hier te noemen.
- Match fixing Ondermijning Doping Drugs Gokken
- Matchfixing en sponsoring
- Matchfixing, sponsordwang, witwassen
- Matchfixing, witwassen
- Matchfixing, witwassen
- Mensen (zowel leden als niet-leden) die zich met kwade bedoelingen naar binnenwerken in de organisatie van een vereniging.
- Mensen die betrokken zijn bij een vereniging met als doel financiële fraude uit te voeren. Misschien ook als mensen jeugdleden benaderen voor de verkoop of verspreiding van drugs.
- Mensen die crimineel geld willen witwassen in de club of daarmee spelers willen betalen
- Mensen die criminele bedoelingen hebben binnen de sportvereniging.
- Mensen die iets met misdaad en/of criminaliteit te maken hebben
- Mensen die met misdrijven vergaard vermogen in een club investeren.
- Mensen, die proberen de club 'over te nemen'
- Misbruik van de club voor criminele activiteiten door personen die zich een positie verwerven in de club, bv als bestuurder
- Misbruik van posities en geldpotten
- O.a. mensen die het "zwarte" geld via een club willen witwassen
- Omkopen van wedstrijden, zwart geld steken in een club
- Onder meer witwassen bij sponsoring; de club afhankelijk maken van criminelen.
- Onverwachte onverklaarbare "gulle" gevers en sponsors voor de vereniging en teams, of financiers die een plek claimen in bestuur na schenkingen bijv
- Personen die ander bedoelingen hebben dan waar de vereniging is voor opgericht.
- Personen met criminele achtergrond in het bestuur, witwassen via club. Sponsoring en invloed uitoefenen met zwart geld.
- Poen
- Ronselen, witwassen, gokken op uitslagen
- Smeergeld, sponsoring met zwart of crimineel geld
- Spelers betalen via duistere sponsors
- Sponsor geld dat niet uit bonafide handelen komt
- Sponsors met zwart en/of crimineel verkregen geld.
- Sponsoring
- Sponsoring, met zwart geld. Voor het karretje laten spannen. Oneigenlijke beïnvloeding van het beleid.
- Vermenging van belangen

- Voorzitter en sponsors die integreren in een sportvereniging en zo of geld witten of het gebouw inzetten voor andere activiteiten (in Brabant werd in een kantine wiet gekweekt).
- Waar boven en onderwereld elkaar kruizen
- Witwassen, misbruik van geleerde weerbaarheid, inmenging in criminele activiteiten individueel of in groepsverband
- Wiswassen van geld
- Witwas praktijken, fraude, gokken.
- Witwassen Zwart uitbetalen
- Witwassen door investering, of invloed uit oefenen op een club.
- Witwassen en 'bel-chinezen'
- Witwassen en drugshandel
- Witwassen geld , zwart sponsorgeld , iets met geldstromen , misbruik van rechtspersoon
- Witwassen geld, aanzien 'kopen',
- Witwassen geld, via bar, matchfixing
- Witwassen gelden beïnvloeding van sporters tbv uitslagen wedden op uitslagen
- Witwassen of dergelijke
- Witwassen van crimineel geld
- Witwassen van geld via sponsoring?
- Witwassen van geld. Dekmantel voor criminele activiteiten.
- Witwassen van geld.
- Witwassen van geld. Fraude. Mensen met criminele antecedenten die zelf belangrijke posities hebben binnen een vereniging of een van hun stromannen
- Witwassen via sponsoring of club kopen.
- Witwassen via sponsoring, zwart betalen spelers, contracten rond barexploitatie, matchfixing
- Witwassen, goede naam creëren, sportplaats voor criminele activiteiten gebruiken etc
- Witwassen, handelen
- Witwassen, matchfixing
- Witwassen, pressie, dekmantel
- Witwassen, Weddenschappen
- Zich inkopende sponsors
- Zwart geld
- Zwart geld betalen aan spelers/coaches
- Zwart geld, financiële malversatie, afpersing/chantage van de vereniging, machtsovername (bestuursfunctie) door mensen die club als dekmantel willen gebruiken etc

Wat heeft uw sportclub (nog meer) nodig om zich te kunnen weren tegen criminele inmenging?

- Af en toe ervaringen delen met andere clubs om zo scherp te blijven
- Algemene voorlichting
- Bewustwording en alert blijven
- Bij twijfel zou een aanspreekpunt bij de gemeente handig kunnen zijn
- Contante betalingen niet toegestaan, volledige financiële transparantie, geen betalingen aan spelers vanuit de club, goed financiële verslaglegging einde boekjaar

- Daadwerkelijk ondersteuning van gemeente en politie bij bedreigingen of signalen van criminele activiteiten. Nu blijven ze op de achtergrond omdat ze 'neutraal' willen blijven en niets te maken mogen hebben wat binnen de bestuurskamer gebeurt. Terwijl daar juist criminelen vrij spel hebben. Toezicht op besturen zou dan ook wenselijk zijn
- Dat laat ik open, maar wij houden onze ogen altijd scherp bij introducees of nieuwe leden, maar als X hebben we gelukkig al goed contact met de politie, specifiek bijzondere wetten te Amsterdam. Ook accepteren we als bestuur geen "verkeerd" volk wat alleen maar voor de vergunning lid wil worden of een bepaald profiel heeft die ons als crimineel aanvoelt (is wellicht niet altijd even netjes maarja je kan niet anders vind ik). Ook hebben we in ons proces nog aanvraag voordat ze lid worden (dus staat iemand in het systeem heb je dat stukje al gefilterd).. Aspirant periode met begeleiding...daarnaast krijg je als X regelmatig te maken met de politie en daar zitten criminelen in mijn ogen ook niet op te wachten en dat zie je ook terug bij onze leden, allemaal mensen met een normale baan of genieten van hun pensioen :)
- E-learning voor bestuurders, commissieleden en leden
- Een brochure om bestuursleden en commissieleden te laten herkennen
- Een contact bij de gemeente mocht zo iets gebeuren.
- Eigenlijk weinig, we hebben geen eigen kantine of faciliteiten. Ook competitieverband schaatsen is individueel en op amateur niveau. Geen interessante sport voor matchfixing. Sponsoring komt voor maar bij ons niet.
- Er is een mooie signaal en interventiekaart beschikbaar voor de clubs, o.a. Beschikbaar voor zuidoostbeweegt.nl, zie: https://www.toekomstentalent.nl/uploads/signaal-_en_interventiekaart_integriteitsrisicos_bij_sportclubs.pdf
- Geen contante betalingen aan wie dan ook. Voor sponsors gelden duidelijke voorwaarden - geen inmenging bij clubbeleid, ook niet voor de eigen zonen of dochters
- Gezond boeren verstand
- Gezond verstand
- Gezond verstand
- Goed opletten wie er de club binnenkomen en niet in zee gaan met zichzelf aanbiedende sponsors
- Goede communicatie tussen trainers en bestuur, korte lijntjes
- Hele praktische tips, tricks en best practices vanuit de gemeente en andere verenigingen.
- Hulp bij handhaving (bijvoorbeeld bij roeyement van leden die zich ernstig misdragen de mogelijkheid tot toegang complex af te dwingen)
- Identificatieplicht; uitsluitend digitaal betalen; statutair kunnen uitsluitend leden in het bestuur met min. 2 jaar lidmaatschap
- Iedereen gewoon zijn gezond verstand gebruiken.
- Informatie over bedrijven die kandidaat sponsor zijn
- Informatie over hoe het te herkennen en waar je terecht kan bij een vermoeden. Zoals al gezegd het is vaak een grijs gebied dus de stap naar de politie omdat iets niet goed voelt is wat groot.
- Misschien een steunpunt/informatiepunt voor als de situatie zich zou voordoen.
- Niveau van af is vrij laag . Er is niets te halen. Er is dus geen interesse van criminelen. Op het moment dat het toch langzaam binnenkruipt is een advies punt wel handig.
- Of mensen die in het bestuur willen een criminele achtergrond hebben weten we natuurlijk niet daar wordt niet op gescreend de belangen lijken ook te klein (i.i.g. Geen

match fixing). Contante betalingen vinden ook niet plaats dat is bij onze verhuurder van de X natuurlijk anders al zijn de bedragen ook daar te laag wil dit interessant zijn voor een crimineel (lijkt me).

- Oplettendheid, hoewel X geen werkterrein voor criminelen zijn.
- Strafrechtelijk onderzoek naar verenigingen waar sterke vermoedens bestaan van criminele inmenging. Hard straffen. Voorbeeld stellen.
- Verplichte VOG voor bestuursleden
- Voorbeelden van mogelijke acties om ons zo goed mogelijk te weren tegen criminele inmenging
- Vrij weinig, onze leden mogen alleen lid worden via toestemming justitie en zijn allen gescreeud door de politie. Als een crimineel justitie en politie kan misleiden, kan hij ons ook misleiden.
- Vrijwel geen contante geldstroom gebruiken X is redelijk besloten gebeuren waarbij redelijke sociale controle mogelijk is
- Wij gebruiken ons verstand :)
- Wij hebben de VOG, en zijn 100% open op alle vlakken. Dit is de enige manier geef het geen kans wees open en eerlijk.
- Wij werken aan de uitwerking van de wet WBTR
- Wij zijn sterk en capabel genoeg om ons voortbestaan te beschermen. Wij werken met kinderen en jongeren, en blijven ten aller tijde een voorbeeld en rolmodel voor die doelgroep. Wij hebben absoluut geen behoefte aan criminele inmenging of gelden van criminelen. Wij zijn een gezonde, gemotiveerde, vooruitstrevende club die streven naar een gezond voortbestaan. Daar houden we aan vast met z'n allen...
- Zelf heel goed opletten als bestuur, van elke vrijwilliger een VOG verklaring eisen, nooit iets betalen zonder een officiële factuur. Verder denken wij, zeker onder getekende, dat de X niet aantrekkelijk is om A: te sponsoren B:geld (zwart) in de kantine bijvoorbeeld te steken.
- Zolang we financieel gezond blijven, maken we ons geen al te grote zorgen

Kunt u aangeven waarom u geen behoefte heeft om uw sportclub te weren tegen criminele inmenging?

- Alles goed op orde
- Binnen onze vereniging kunnen wij dit heel goed regelen. Wie zich in onze ogen niet houdt aan onze vastgestelde regels binnen de club of zich daarbuiten laat zien dat hij zich alles kan veroorloven op financieel gebied, zonder dat hij daar een verklaring voor heeft, wordt verwijderd uit de vereniging en wel voor altijd.
- Club heeft geen sponsors al het werk gebeurd door vrijwilligers grootste deel van de binnenkomende gelden alleen via bank gaan naar seizoenkaarten X en sportbond licenties wedstrijden en activiteiten worden altijd in regionaal of landelijk verband georganiseerd sociale controle is heel groot
- Criminele inmenging speelt met zeer grote waarschijnlijkheid niet bij onze sportvereniging
- Daar hebben wij op dit moment niet mee te maken gehad en daarom is de behoefte niet aanwezig. Zodra wij ermee te maken krijgen gaan wij contact opnemen met de daarvoor bestemde instanties.
- De club draait bijna volledig op contributiegelden en inkomsten uit de kantine. De sponsorgelden die de club ontvangt, zijn marginaal.

- De club is te klein, er is te weinig geld, we hebben geen sponsors.
- De kwestie speelt niet
- Dit speelt niet in onze club, er is geen sponsoring en geen kapitaalgoederen of onroerend goed. Geen geldstromen uit horeca of kantine, zelfs de tenue worden verkocht door X. We hebben een zeer kleine begroting die op de jaarlijkse ALV wordt gepresenteerd en waar een kascommissie controle uitvoert.
- Er gaat geen groot geld om in sponsoring en er is geen profsport. Er zijn maar een stuk of 10 sponsors die we persoonlijk kennen. Deze mensen zijn ook lid van de club. Omzet komt voor het overgrote deel uit contributies van leden (alles per incasso of ideal) en een beetje uit baromzet (uitsluitend pin).
- Er wordt veel met subsidies gesjoemeld. Voordat wij onze club startte organiseerde wij enkel X Camps. Wij hebben toen samengewerkt met X. De bestuurder van de club had namens ons de subsidie aangevraagd. Toen wij navraag deden of de subsidie was toegekend was de subsidie volgens de bestuurder niet toegekend. Na controle bij de gemeente bleek dit niet zo te zijn. De subsidie was op de privé rekening van de bestuurder gestort. Omdat ik dit kon bewijzen hebben wij hem hierop aangesproken en onze subsidie opgeëist. Zij hadden ook 10 X van ons gestolen die wij na de camp nog hadden opgeslagen in hun storage. Ik heb hen toen de keuze gegeven om de ballen terug te geven of te betalen en geen aangifte te doen. Zij hebben de ballen toen betaald. Medewerkers Gemeente Amsterdam afdeling sport stimulering X in leidinggevende / organisatorische posities sjoemelen met subsidies. Deze mensen weten dat wij hiervan op de hoogte zijn en werken ons al jaren tegen.
- Er zijn te weinig signalen dat dit een probleem is binnen de club
- Ervaar het risico niet. We zijn een hechte vereniging met 125 leden die elkaar kennen en er spelen geen grote bedragen binnen de vereniging. We hebben ook geen structurele sponsors.
- Gebeurt niet in onze sport
- Gebruik gezond verstand en beleid is niet gericht op promotie of "rijk" worden
- Geen aanleiding om behoefte te hebben momenteel.
- Geen aanleiding voor/signalen van criminele inmenging.
- Geen aanleiding, slechts recreatie sport; geen behoefte
- Geen enkel signaal dat dat aan de orde is
- Geen last van
- Geen problemen te verwachten
- Geen signalen en geen urgentie aangezien er veel andere prioriteiten zijn
- Geen sprake van inmenging. Sport niet interessant genoeg. Geen contact geld in omloop. En alle betalingen lopen conform contracten via bank
- Hebben hier geen aanleiding voor dat die gebeurd
- Het is niet aan de orde bij ons circus
- Het is niet actueel en past niet in onze kleine groep om daar intern aandacht aan te besteden
- Het is totaal niet aan de orde
- Het komt niet voor bij onze club
- Het soepel laten verlopen van alle sport- & vereniging gerelateerde activiteiten is al een enorme uitdaging met het geringe aantal vrijwilligers. Bij verdachte verzoeken of vermoeden van potentiële misstanden zullen we dit de benodigde aandacht geven en eventuele hulp inroepen.

- Het speelt in het geheel niet. We hebben geen donateurs en alle vrijwilligers zijn mensen die we al jaren kennen. We hebben geen beroepskrachten.
- Het speelt totaal niet bij onze kleine vereniging zonder wedstrijdsport elementen. Zodra wij hier wel mee van doen denken te krijgen, richten wij ons gelijk naar de politie
- Het zal in onze sport niet voorkomen, te klein en te onbeduidend
- X is een club met zeer beperkte financiën en activiteiten. Sponsoring etc is niet aan de orde
- Ik heb het idee dat we een hele onschuldige studentensportvereniging zijn met lieve mensen zonder verkeerde intenties, maar misschien ben ik te naïef.
- Ik vind dat wij ons er al zeer bewust mee omgaan, maar ik sta altijd open voor verbeteringen. Ik ben zelf zelfstandig ondernemer, de andere werkt in een gevangenis en de andere heeft een drukkerij... Het laatste wat wij willen is gezeik en dat we ons buiten de wet betreden... Ook ben je een domme crimineel als je lid wilt worden van een X want dat valt op, dus zijn we sowieso niet interessant.. Ook hebben we geen sponsors of iets wat onze integriteit kan beïnvloeden in negatieve zin.
- Kleine club waar in zijn geheel geen criminaliteit heerst (of heeft geheerst) onder (ouders van) leden. Donateurs hebben wij niet.
- Kleine lokale buurtclub, zeer overzichtelijk.
- Komt niet voor en de structuur is er niet voor geschikt.
- Lijkt zich niet voor te doen.
- Niet mee te maken, we zijn een kleine club.
- Niet nodig
- Nog nooit een signaal ontvangen
- Nvt
- Omdat er tot op heden nog nooit sprake van is geweest
- Omdat het niet van toepassing is binnen onze community, en mocht het zo zijn dat wij een vermoeden hebben dan nemen wij zelf contact op met ons netwerk! Maar gelukkig nog nooit plaats gevonden
- Omdat het nu niet van toepassing is op onze club (denk ik)
- Omdat het totaal niet speelt zou meer preventief zijn dat pakken we dan zelf op
- Omdat wij heel ver van die wereld staan als weinig draagkrachtige kleine club van oudere (ex-)kankerpatiënten, zonder sponsors, toernooien of competities
- Omdat wij zelf hier heel erg scherp op zijn
- Ons type vereniging trekt geen criminele activiteiten, geen eigen clubhuis, geen donateurs, we zijn een kleine vereniging met een hele lage begroting. X doet iedereen voor zich, en er zijn geen geldbedragen te winnen met wedstrijden.
- Onze club bestaat uit 15 mensen, die elkaar al lang kennen. Puur recreatief. Wij hebben geen sponsors e.d.
- Onze club draait uitsluitend op vrijwilligers, wij hebben geen sponsors, we hebben elk jaar een overschot op de begroting die wordt geïnvesteerd in goed roeimateriaal, er is geen sprake van matchfixing in de roeisport, de door vrijwilligers te declareren kosten kunnen alleen met bonnetjes worden uitbetaald, de kascommissie controleert jaarlijks zeer grondig op alle declaraties.
- Onze club is kleinschalig, we hebben alles in eigen beheer en er is voldoende sociale controle.
- Onze X heeft op dit moment geen enkel issue met criminele inmenging. Zodra dat wel zo zou zijn zouden we onmiddellijk contact leggen met politie en gemeente.

- Reeds voldoende ondernomen
- Speelt niet bij ons
- Speelt niet en is niet te verwachten dat het dat wel gaat doen.
- Speelt niet, kleine vereniging waar iedereen elkaar kent, grote sociale controle
- Speelt voor zover ik weet niet
- Sponsors zijn gekende ondernemingen. Strakke financieel controle, incl externe accountant. Besloten ledenvereniging, beperkt aantal gastgroepen die bijna altijd gekend zijn. Bestuurders lange tijd lid van de vereniging en van gekende reputatie.
- Sportclub heeft geen eigen vastgoed, geen jeugdafdeling, geen sponsoring van betekenis en speelt niet op serieus niveau (op dit moment maximaal Xe klasse amateurs). Ik zie kortom geen risicofactoren.
- Te klein kneuter clubje. Ons kent ons. Lig er niet wakker van. Ben scherp als voorzitter, coach, trainer. Alles overzichtelijk. Toch bedankt.
- Tot op heden hebben we gaan aanwijzingen dat er sprake is van criminele inmenging op onze X vereniging
- We gebruiken ons gezond verstand en proberen op die wijze evt problemen te voorkomen . Als er toch iets gebeurt weten we de weg naar instanties te vinden.
- We hebben er geen last van
- We hebben er niet mee te maken
- We hebben geen enkele ervaring en/of situatie gehad waarbij sprake zou kunnen zijn van criminele inmenging, we zijn maar een hele kleine vereniging.
- We hebben geen sponsors en maar 35 leden, geen eigen clubgebouw.
- We hebben het gevoel dat dit niet bij ons speelt. Wij zijn een amateursport vereniging, werken niet met sponsors en geldschietters en hebben een al jaren goed functionerend bestuur dat ons inziens alles in de hand heeft.
- We hebben het niet en verwachten het ook niet in fysieke vorm te krijgen. Waar we wel ons zorgen over maken is Internet fraude. Daar zouden we ons tegen willen weren
- We hebben ons goed ingelezen
- We zijn als kleine lokale X zonder deelname aan competities absoluut niet interessant voor criminelen.
- We zijn een erg kleine club die tot op heden niet in aanraking is geweest met criminele inmenging.
- We zijn een financieel gezonde club en hebben geen vragen of zorgen
- We zijn een kleine club waar dit niet speelt
- We zijn een kleine club, geen signalen van criminele inmenging.
- We zijn een kleine sportclub alleen van liefhebbers met een klein budget
- We zijn een X met een klein vast team en een vaste kleine groep vrijwilligers die we al jaren kennen. We nemen ok alleen vrijwilligers aan uit eigen leden of vrienden die we persoonlijk kennen. Het beheer van het geld wordt door 2 personen gedaan die al meer dan 20 jaar hier werken. Vreemde zaken zouden onmiddellijk ontdekt worden.
- We zijn een normale sportclub, waar geen rare dingen gebeuren of verdachte/criminele mensen een rol spelen.
- We zijn een X met sportieve activiteiten. Die zijn gematigd competitief. Geen sprake van grote sponsors, anders dan een advertentie in het clubblad, etc., geen betalende spelers. T.a.v. Criminele activiteiten: we hebben een behoorlijk aantal echte Amsterdammers, als ze onze terreinen voor verkeerde handel zouden gebruiken, blijft dat nooit lang onopgemerkt.

- We zijn te klein en onbelangrijk. Het is op dit moment gewoonweg niet aan de orde en dat is het nog nooit geweest
- Wij denken dat er voor criminelen te weinig te halen valt in de X.
- Wij hebben geen sponsors en geen andere externe financiers. Wij financieren onze sport volledig uit de contributie. Niemand heeft ooit geprobeerd om ons te financieren. Het is er ook de sport niet voor.
- Wij hebben geen sponsors. Wij hebben een locker als opslagruimte en mensen die niet bij ons club horen hangen ook niet bij ons rond. Ons bestuur als onze commissies bestaat uit vrijwilligers en we doen geen rare activiteiten waarbij geld wit gewassen kan worden.
- Wij hebben geen sponsoring voor onze club. Wij laten ons niet in met criminele activiteiten
- Wij hebben geen sponsors of andere inmenging van buiten. Iedereen is lid van de vereniging en betaald alleen contributie.
- Wij hebben hier nog nooit mee te maken gehad
- Wij zijn een (gesloten, niet openbaar toegankelijk) X vereniging, lidmaatschap is alleen mogelijk na specifieke toestemming overheid/politie, wij worden met regelmaat gecontroleerd door de politie/justitie. Tevens zijn wij fanatieke beoefenaars van onze sport en doen we er alles aan om dat zo te houden.
- Wij zijn een X met 4 leraren en 11 leerlingen tezamen 15 dames en heren. Wij hebben geen sponsors. Wij zijn te klein voor criminele inmenging. Er gaat te weinig geld in om. Daarnaast kennen we elkaar al vele jaren. Er zijn in onze X geen wedstrijden alleen trainingen.
- Wij zijn een X met slechts 130 leden.
- Wij zijn een integere club met eerlijke mensen, wij hebben in de verste verte niets te maken met alles wat oneerlijk en onethisch is
- Wij zijn een kleine club zonder sponsors of donateurs of trainers. Wij doen ook niet mee aan competities of wedstrijden
- Wij zijn een kleine vereniging waar weinig te halen valt voor criminelen. Wij zien nu geen signalen die wijzen op enige vorm van criminaliteit. Wel zijn wij na het invullen van deze enquête gemotiveerd de vinger aan de pols te houden en deze problematiek te betrekken bij het herschrijven van de statuten.
- Wij zijn een relatief kleine club en kennen onze leden; wij letten op wie er binnen komen
- Wij zijn een relatief kleine vereniging, spelen in de lagere competities en hebben geen eigen clubhuis en kantine. Ook hebben we geen significante donaties. Daarom zijn we niet relevant voor criminele beïnvloeding.
- Wij zijn een stabiele vereniging waar sponsoring geen groot issue is. Wij leven van contributieopbrengsten en kantine-inkomsten.
- Wij zijn een vereniging met een klein bestuur en geen gebouwen, velden of kantines in gebruik/bezit.
- Wij zijn een vereniging met grotendeels jeugdleden. Sponsors hebben we vrijwel niet. Ik denk niet dat onze vereniging target zal zijn van criminele activiteiten.
- Wij zijn in een vereniging met laagdrempelige activiteiten (X) , een kleine kasstroom en via een kascommissie controle op financiën.
- Wij zitten op sportpark X. We hebben geen eigengebouw en zitten in het X gebouw. Zowel X gebouw als X hangen vol met camera's. Wij hebben geen eigen kantine in

beheer en er zijn altijd beheerders aanwezig. Wellicht ook goed als stichting sportpark X ook betrokken wordt in de enquête.

- Wordt eerst besproken in het bestuur
- Zaken goed op orde, capabele bestuurders (en staf) zodra er misstanden van deze aard geconstateerd worden is het vroeg genoeg externe hulp in te schakelen.
- Zie eerder gegeven omschrijving van de vereniging.
- Zijn een kleine club.
- Zijn niet belangrijk genoeg
- Zoals ik al eerder heb aangegeven, is X niet hip om van buiten af (goed of slecht bedoeld) financieel te ondersteunen. Behalve een kleine groep ouderen, die al jarenlang lid zijn van X die ons ondersteunen met € 100 op jaar basis "club van 100" genoemd en dat zijn er niet eens 100 personen.
- Zolang we financieel gezond blijven en als bestuur alert handelen bij vacatures, zijn we niet al te bezorgd. Of is dat naïef?

Kunt u aangeven waarom u niet weet of u behoefte heeft aan hulp of ondersteuning, of waarom u niet weet bij wie u moet zijn?

- Ben nog maar kort in functie, dus zou eerst moeten begrijpen wat exact binnen de club de vraagstukken zijn op dit gebied
- Dat is aan het bestuur.
- De behoefte die wij hebben is voornamelijk algemene informatie. Hierbij maakt het niet uit van wie die komt zolang die er maar is. Als daarin ook staat waar je terecht kan voor meer informatie is het helemaal goed.
- Feitelijk hebben wij hier niet mee te maken. Op het moment dat het aan de orde komt zullen wij ons melden bij de Gemeente dan wel Politie
- Het speelt niet bij onze vereniging
- Ik zie nu geen probleem, we zijn een startende club, met zeer betrokken integere vrijwilligers, zonder (grote) sponsors
- Nog nooit over nagedacht
- Omdat we daar nooit mee te maken hebben gehad.
- Voor zover ik weet speelt het probleem niet omdat er geen contante betalingen zijn of wedstrijden met publiek. Echter in januari 2021 hebben enkele leden wel een coupe proberen te plegen op het bestuur wie weet wat daar achter zit en wat achter X de verhuurder die dat ondersteunde zit (en die ons tegen het contract in een veel te hoge baanhuur wil berekenen).

Op welke manier zou u hulp of ondersteuning willen ontvangen?

- Al beantwoord in eerdere vraag, hulp bij handhaving ontzegging toegang tot complex
- Algemene informatie en/of actuele zaken op dit gebied die zich voordoen of gedaan hebben bij verenigingen binnen de bond.
- Als X Amsterdam hebben we niet tot nauwelijks te maken met criminele invloeden. Wel kan het voorkomen dat een scheidsrechter wordt benaderd om een wedstrijd te 'fixen'. Hoe hoger het niveau van de wedstrijd hoe hoger de kans hierop. Dit wordt echter goed in de gaten gehouden door de X. Voorlichting voor de scheidsrechters kan echter hoger op de agenda worden gezet als blijkt dat scheidsrechters hier veel mee te maken hebben (zelf geen ervaringen mee).
- Beschikbaar zijn voor vragen

- Centraal algemeen aanspreekpunt die advies geeft voor vervolgstappen.
- Door middel van een aantal presentaties over de verschillende onderwerpen in het Bestuur/Commissies van de club
- Een jaarlijks gesprek (in levende lijven) met een expert op het gebied van ondermijning.
- Ik zou beginnen met een meldpunt, ik hoor veel maar de personen in kwestie kunnen het nergens melden.
- Indien nodig in gespreksvorm
- Per email of via Webinar
- Via de X [bond]
- Via voorlichting, coaching of iets dergelijks
- Voorlichting en signalen
- Waarschuwing, zwarte lijsten etc.
- Wellicht op een later moment, informatievoorziening over hoe dit ongemerkt zou kunnen optreden. Ik denk wat het meest relevant zou zijn, is het 'rondhangen' of betrokken zijn van mensen met een dubieuze achtergrond, op het moment dat wij buiten in skateparken zijn. Dit is nog geen probleem geweest, maar het is goed om vooraf te weten hoe we zouden kunnen handelen.
- Zoals ik al eerder zei. Hulp en toezicht in de bestuurskamer. Als criminelen weten dat ze op dat vlak in de gaten kunnen lopen, weten ze ook dat ze geen kans maken. Nu zijn bestuurders makkelijke prooien. Ook omdat vanwege Corona clubs financieel veel verlies hebben gedraaid

Stel dat u vermoedens van criminele inmenging bij uw sportclub zou hebben, met wie zou u daarover in gesprek willen gaan? Anders, namelijk:

- Advocaat
- Bijzondere wetten contact persoon
- Dat is afhankelijk van de situatie
- Dat ligt helemaal aan de situatie.
- Eigen leden
- Ik denk dat criminele inmenging zich niet bij ons voor zal doen. Mochten we rare zaken vermoeden dan zullen wij dat als bestuur meteen bekijken en bespreken
- Ik vermoed eerst met de persoon zelf
- Niet aan de orde
- Topsport Amsterdam

Sportbonden

Waar denkt u aan bij criminele inmenging in de amateursport?

- BV. Witwassen van criminele gelden, subsidiemisbruik, bedreiging, laster
- Criminelen gebruiken clubs om geld wit te wassen; Recruteren van leden
- Dat er crimineel geld wordt witgewassen of wedstrijden worden "gekocht".
- Een eerste gedachte: Beïnvloeding van uitslagen
- Match fixing
- Matchfixing
- Matchfixing, witwaspraktijken, financieel ongelijk speelveld, chantage, bedreiging.

- Op slinkse wijze een vereniging binnendringen (als bestuurslid/commissielid) om vervolgens de vereniging te gebruiken voor bijvoorbeeld witwassen van geld.
- Wit wassen van geld door donaties afdwingen van wensen door geweld intimidatie van bestuurders ed
- Witwaspraktijken matchfixing

Wat heeft u nodig om sportclubs te ondersteunen zich te weren tegen criminele inmenging?

- Het lijkt erop dat binnen de Amsterdamse [...] verenigingen geen sprake is van criminele inmenging. Dus lijkt mij daar geen ondersteuning nodig.
- Kennis sessies gericht op awareness omtrent dit onderwerp
- Materialen/informatie t.b.v. Bewustwording
- Voorlichting. Checklistachtige ondersteuningstools
- Voorlichtingsmateriaal
- Voorlichtingsmateriaal, handhaving

Kunt u aangeven waarom u geen behoefte heeft om uw sportclubs te weten tegen criminele inmenging?

- Naar ons weten geen aanleiding toe.
 - Omdat ik denk dat vooral andere (sport) verenigingen hiermee geconfronteerd worden.
 - Wij zijn een kleine sport met relatief kleine verenigingen. Geen van onze verenigingen hebben een eigen gebouw. Dubbele bestuursfuncties ed zijn binnen onze bestuursstructuur niet mogelijk. Wij kennen elkaar nog en dat scheelt een hoop. Verder hebben we geen betaalde spelers. Dat scheelt ook.

Kunt u aangeven waarom u niet weet of u behoefte heeft aan hulp of ondersteuning, of waarom u niet weet bij wie u moet zijn?

- Ik ben hiervan niet op de hoogte, ben geregeld in gesprek maar hoor hier niet over. Ook niet bij specifieke navraag. Wellicht komt dat ook omdat er weinig tot geen geld te verdienen valt in onze sport.
- Totaal geen idee wat er leeft in dezen.

Op welke manier zou u hulp of ondersteuning willen ontvangen?

- Contact. Gezamenlijk met andere bonden bespreken wat nodig is en dat (laten) ontwikkelen.
- Informatie om verenigingen te informeren/begeleiden
- Kennissessies gericht op awareness omtrent dit onderwerp
- Voorlichting en handhaving om de rotte appels te verwijderen
- Webinar, voorlichtingsmateriaal. Ik weet dat er al een elearning module is.

Bijlage 5 Tabellen

	ik verm oed ja, da t we et ik ze ker	ik verm oed van wel, maar weet het niet zeke r	ik verm oed van niet, maar weet het niet zeke r	ne e, ik we et ze ker va n nie t	weet niet/ geen antw oord
een lid/vrijwilliger dat in aanraking is gekomen met politie of justitie vanwege betrokkenheid bij georganiseerde misdaad	0	0	6	2	3
een lid/vrijwilliger van een sportclub met (vermoedelijk) contacten in het criminele circuit	0	0	7	1	3
sportevenementen waar dubieuze figuren op af komen	0	0	2	6	3
verdachte personen met vermoedelijke criminele connecties, die geen lid zijn, maar wel rondhangen op de club	0	0	6	1	4
een sponsor of donateur die alleen cash/contant wil betalen	0	1	3	1	6
een sponsor of donateur die anoniem wil blijven	0	1	4	1	5
signalen/aanwijzingen dat een sponsor of donateur geld verdient met criminele activiteiten	0	0	5	2	4
een sponsor of donateur die invloed eist op het beleid van de sportclub	0	1	6	1	3
een aanbod van onbekenden om de sportclub financieel te steunen	0	0	5	2	4
een sponsor die in korte tijd meerdere functies op zich neemt binnen de club	0	1	4	2	4
clubs die opeens financiële problemen hebben als een sponsor wegvalt	0	2	3	3	3
sportclubs die financiële problemen hadden en opeens niet meer	0	0	5	3	3
signalen van contante betalingen aan spelers, of spelers die zwart worden betaald	0	1	3	4	3
een sportclub/team stijgt snel naar een hoog niveau (meerdere promoties in korte tijd)	1	0	2	6	2
een sportclub heeft veel goede spelers (bijvoorbeeld ex-profs), terwijl de sportclub daar geen budget voor lijkt te hebben	0	0	1	8	2
bedreigingen die worden geuit richting het bestuur, vrijwilligers of leden	0	1	5	3	2
personen met (vermoedelijk) criminele connecties die de club of gebouwen van de club misbruiken voor criminele/dubieuze activiteiten	0	0	4	4	3
verzoeken van buitenstaanders om het verloop van een wedstrijd te beïnvloeden/(pogingen tot) matchfixing	0	0	4	4	3
er is opeens veel geld bij een sportclub en dat kan zich bijvoorbeeld uiten in dure trainingskampen	0	0	3	5	3

Gemeente Amsterdam

Onderzoek, Informatie en Statistiek

Postbus 658
1000 AR Amsterdam

data.amsterdam.nl